

2024

OPGESOMDE GEKONSOLIDEERDE FINANSIËLE JAARSTATE VIR DIE JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2024

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(REGISTRASIENOMMER 1999/004089/06)

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk
(Registrasienuommer 1999/004069/06)
Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate
vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Algemene inligting

Land van inkorporasie en domisilie	Suid-Afrika
Aard van besigheid en hoofaktiwiteite	Ontvangste, verwerking en bemarking van landbouprodukte en die verskaffing en finansiering van boerderybenodighede, graan en dienste.
Direkteure	CT Bender - Voorsitter FJ Terblanche - Ondervoorsitter SJ Botha QA de Bruyn WJ du Toit DH le Roux JZ Scheepers JJ Swanepoel FJ van Zyl JA van Zyl SO Vermeulen S Oberholzer - Uitvoerende direkteur - Besturend RJ van Wyk - Uitvoerende direkteur - Graan en lewende hawe
Uitvoerende bestuur	JC Cronje - Finansies, Kliëntefinansiering en Versekering DP du Plessis - Interne Regsdienste en Korporatief JB le Roux - Handel, Brandstof, Meganisasie en Motors J le Roux - Vesel
Geregistreerde kantoor	Dan Pienaarstraat 19 Ladybrand 9745
Posadres	Posbus 96 Ladybrand 9745
Houermaatskappy	Oos Vrystaat Kaap Beherend Eiendoms Beperk geïnkorporeer in Suid-Afrika
Bankiers	ABSA Bank Beperk
Ouditeure	PricewaterhouseCoopers Geïnk. Geregistreerde Ouditeure
Sekretaris	DP du Plessis
Maatskappyregistrasienuommer	1999/004069/06
Vlak van gerusstelling	Hierdie opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate is geaudit in ooreenstemming met die toepaslike vereistes van die Maatskappywet, nr. 71 van 2008.
Opsteller	Hierdie opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate is onafhanklik voorberei deur: S van Niekerk GR(SA) Onder toesig van JC Cronje (OVK Groep Hoofbestuurder: Finansies)
Gepubliseer	12 Junie 2024

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Indeks

Die verslae en state soos vervat in die dokument verteenwoordig die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate wat aan die aandeelhouers voorgelê is:

	Bladsy
Direkteursverantwoordelikhede en -goedkeuring	3
Verklaring deur die Oudit- en Risikokomitee	4
Sertifikaat van die Maatskappy Sekretaris	5
Onafhanklike Ouditeursverslag	6 - 7
Direkteursverslag	8 - 11
Staat van Finansiële Posisie	12 - 13
Staat van Wins of Verlies en Ander Omvattende Inkomste	14
Staat van Verandering in Ekwiteit	15 - 16
Staat van Kontantvloei	17 - 18
Rekeningkundige Beleid	19
Aantekeninge tot die Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate	20 - 54
Die volgende aanvullende inligting is nie deel van die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate nie en is nie geoudit nie:	
Bedryfsegment-inligting	55 - 60

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasiensnommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Direkteursverantwoordelikhede en -goedkeuring

Die Maatskappywet van Suid-Afrika, nr. 71 van 2008 bepaal dat die direkteure omvattende rekeningkundige rekords moet byhou en verantwoordelik is vir die inhoud en integriteit van die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate en verwante finansiële inligting wat by die direkteursverslag ingesluit word. Dit is hul verantwoordelikheid om te verseker dat die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate ter voldoening aan die 'IFRS® Accounting Standards ("IFRS Accounting Standards")' 'n redelike weergawe is van die stand van die maatskappy se sake aan die einde van die finansiële jaar en die resultate van sy bedrywighede vir die tydperk wat op daardie tydstip geëindig het. Die onafhanklike ouditeure is aangestel om 'n onafhanklike mening oor die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate uit te spreek.

Die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate is ooreenkomstig die 'IFRS® Accounting Standards ("IFRS Accounting Standards")' opgestel en is gegrond op toepaslike rekeningkundige beleid wat konsekwent toegepas word en deur redelike en verstandige oordeel en ramings ondersteun word.

Die direkteure erken dat hulle uiteindelik verantwoordelik is vir die stelsels van interne finansiële beheer wat die groep ingestel het en plaas aansienlike klem op die belangrikheid van handhawing van streng interne beheer. Ten einde alle direkteure in staat te stel om die verantwoordelikhede na te kom, stel die direksie standarde vir interne beheer wat daarop gerig is om die risiko van foute of verlies op 'n kostedoeltreffende wyse te verlaag. Die standarde sluit in die behoorlike delegasie van verantwoordelikhede binne 'n duidelik omskrewe raamwerk, effektiewe rekeningkundige prosedures en toereikende skeiding van pligte om 'n aanvaarbare risikovlak te verseker. Die beheermaatreëls word deur die hele groep gemonitor en alle werknemers moet die hoogste etiese standarde handhaaf om te verseker dat die groep se besigheid gedoen word op 'n wyse wat onder alle redelike omstandighede bo verdenking is. Die groep se risikobestuur is gerig op die identifisering, evaluering, bestuur en monitering van alle bekende risiko's in die groep. Hoewel die bedryfsrisiko nie heeltemal uitgeskakel kan word nie, probeer die groep dit tot 'n minimum beperk deur te verseker dat toepaslike infrastruktuur-, beheer- en ander stelsels en etiese gedrag volgens voorafbepaalde prosedures en beperkings toegepas word.

Die direkteure is op grond van inligting en verduidelikings wat bestuur verskaf, van mening dat die interne beheerstelsels redelike sekerheid bied dat daar vir die opstel van die gekonsolideerde finansiële jaarstate op die finansiële rekords gesteun kan word. Interne stelsels vir finansiële beheer bied slegs redelike en nie absolute versekering teen beduidende wanverklarings en verliese.

Die direkteure en bestuur is verantwoordelik vir die kontroles rondom, en die sekuriteit oor die webtuiste, om spesifiek die proses vir elektroniese verspreiding van die state, jaarverslae en ander finansiële inligting, daar te stel en te beheer.

Die direkteure het die groep se begroting vir die jaar tot 28 Februarie 2025 nagesien en is in die lig van die nasiening en die huidige finansiële posisie oortuig dat die groep toereikende middele het, of toegang tot toereikende middele het om sy bedrywighede in die afsienbare toekoms voort te sit.

Die onafhanklike ouditeure is verantwoordelik vir die onafhanklike oudit van die groep se gekonsolideerde finansiële jaarstate en om daarvoor verslag te doen. 'n Onafhanklike oudit is uitgevoer op hierdie gekonsolideerde finansiële jaarstate deur die groep se onafhanklike ouditeure en hul verslag word op bladsye 6 tot 7 aangebied.

Die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate en ander skedules wat op bladsye 8 tot 60, uiteengesit word en op die lopendesaaigrondslag opgestel is, is op 11 Junie 2024 deur die direksie goedgekeur en namens hulle onderteken deur:

CT Bender - Voorsitter

FJ Terblanche - Ondervoorsitter

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Verklaring deur die Oudit- en Risikokomitee

1. Samestelling van die Oudit- en Risikokomitee

Die Oudit- en Risikokomitee bestaan uit vier nie-uitvoerende direkteure soos aangestel deur die aandeelhouers. Die lede van die Oudit en Risikokomitee vir die jaar onder oorsig is die volgende:

Mnr QA de Bruyn, wat deur die Oudit- en Risikokomitee as voorsitter aangewys is.
Mnr FJ van Zyl, wat deur die Oudit- en Risikokomitee as ondervoorsitter aangewys is.
Mnr WJ du Toit
Mnr SO Vermeulen

Die besturende direkteur, hoofbestuurder: finansies, die bestuurder: interne oudit en verteenwoordigers van die onafhanklike ouditeure woon, wanneer nodig, die vergaderings van die Oudit- en Risikokomitee by.

2. Oudit- en Risikokomitee vergaderings

Die belangrikste besprekingspunte tydens Oudit- en Risikokomitee vergaderings was die onderstaande:

- Die interne ouditverslae en interne beheermaatreëls
- Identifisering van risiko's
- Die versekeringsportefeulje van OVK se bates
- Die bedryfsresultate vir 2023/2024
- Die eksterne ouditbeplanning vir 2023/2024
- Die eksterne ouditfoeie vir 2023/2024 is by die direksie aanbeveel
- Die bestuursverslag van die finale ouditbevindinge van die onafhanklike ouditeure aan die direksie en Oudit- en Risikokomitee
- Die gekonsolideerde finansiële jaarstate vir 2023/2024
- Die bedryfsbegroting vir 2024/2025
- Die interne ouditplan vir 2024/2025
- Die heraanstelling van die huidige onafhanklike ouditeure, PricewaterhouseCoopers Geïnk, is by die direksie aanbeveel

3. Interne finansiële beheermaatreëls

Die Oudit- en Risikokomitee het die prosedures waarvolgens die interne ouditafdeling die effektiwiteit van die maatskappy se interne kontroles beoordeel, geëvalueer. Daar het niks onder die aandag van die Oudit- en Risikokomitee gekom wat enige aanduiding gegee het dat daar enige wesentliche swakhede in die maatskappy se interne beheerstelsels bestaan nie. Die Oudit- en Risikokomitee is tevrede met die maatskappy se interne finansiële kontroles.

4. Onafhanklikheid van die ouditeure

Die Oudit- en Risikokomitee is ingevolge artikel 94 van die Maatskappywet, nr. 71 van 2008, tevrede dat die onafhanklike ouditeure, PricewaterhouseCoopers Geïnk, onafhanklik van die maatskappy en ander maatskappye in die groep is.

QA de Bruyn - Voorsitter

11 Junie 2024

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Sertifikaat van die Maatskappy Sekretaris

Na my mening, as sekretaris bevestig ek ingevolge die Maatskappywet dat vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024, die maatskappy alle opgawes soos van 'n publieke maatskappy vereis, by die Kommissie vir Maatskappye en Intellektuele Eiendom ingedien het en dat alle sodanige opgawes waar, korrek en op datum is.

Maatskappy sekretaris
11 Junie 2024

Onafhanklike ouditeur se verslag oor die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state

Aan die Aandehouers van Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

Mening

Die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state van Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk, soos uiteengesit op bladsye 12 tot 54 wat bestaan uit die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike staat van finansiële posisie soos op 29 Februarie 2024 en opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike state van wins of verlies en ander omvattende inkomste, veranderings in ekwiteit en kontantvloeie vir die jaar geëindig, en verwante aantekeninge, is opgestel vanuit die geouditeerde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state van Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024.

Na ons mening, is die meegaande opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state konsekwent, in alle wesenlike opsigte, met die geouditeerde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state, ooreenkomstig die grondslag wat beskryf is in Aantekening 1 tot die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state en die vereistes van die Maatskappywet van Suid-Afrika soos van toepassing op opgesomde finansiële state.

Opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state

Die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state bevat nie alle openbaarmaking soos vereis deur “*IFRS Accounting Standards*” en die vereistes van die Maatskappywet van Suid-Afrika soos van toepassing op finansiële jaarstate nie. Die lees van die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state en die ouditeur se verslag daarop kan gevolglik nie as plaasvervanger vir die lees van die geouditeerde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state en die ouditeur se verslag daarop gesien word nie.

Die geouditeerde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state en ons verslag daarop

Ons het ‘n ongekwalifiseerde auditmening uitgespreek oor die geouditeerde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state in ons verslag gedateer 12 Junie 2024.

Direkteure se verantwoordelikheid vir die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state

Die direkteure is verantwoordelik vir die opstel van die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state ooreenkomstig die grondslag wat beskryf is in Aantekening 1 tot die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state en die vereistes van die Maatskappywet van Suid-Afrika soos van toepassing op opgesomde finansiële state.

Ouditeur se verantwoordelikheid

Ons verantwoordelikheid is om ‘n mening uit te spreek of die opgesomde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state konsekwent is, in alle wesenlike opsigte, met die geouditeerde gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state, gebaseer op ons prosedures, wat

PricewaterhouseCoopers Inc.,
61 Second Avenue, Westdene, Bloemfontein, 9301, P O Box 818, Bloemfontein, 9300
T: +27 (0) 51 503 4100, F: +27 (0) 51 813 1700, www.pwc.co.za

ooreenkomstig die 'International Standard on Auditing (ISA) 810 (Revised)', "Engagements to Report on Summary Financial Statements", uitgevoer is.

PricewaterhouseCoopers Grënk.
PricewaterhouseCoopers Grënk.

Direkteur: Louis Rossouw
Geregistreerde Ouditeur
Bloemfontein, Suid-Afrika
12 Junie 2024

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Direkteursverslag

Die direkteure dien hul verslag oor die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate van die maatskappy en die groep vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024 in.

1. Oorsig van finansiële resultate en aktiwiteite

Die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate is voorberei in ooreenstemming met "IFRS® Accounting Standards ("IFRS Accounting Standards")" en die vereistes van die Maatskappywet, nr 71 van 2008 van Suid-Afrika. Die rekeningkundige beleid was konsekwent in vergelyking met die vorige jaar.

Die groep is betrokke by ontvangste, verwerking en bemarking van landbouprodukte en die verskaffing en finansiering van boerderybenodighede, graan en dienste. Die maatskappy is hoofsaaklik in Suid-Afrika bedrywig.

Die groep se bedryfsresultate en stand van sake word ten volle in die aangehegte opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate uiteengesit en vereis na ons mening geen bykomende kommentaar nie.

Aktiwiteite toeskryfbaar aan verskillende besigheidsareas:

2024

Besigheidsareas

	Groep bydrae tot inkomste	Groep bydrae tot wins voor belasting	Maatskappy bydrae tot inkomste	Maatskappy bydrae tot wins voor belasting
	R'000	R'000	R'000	R'000
Handel, brandstofverspreiding, motors en meganisasie	6 335 653	159 242	6 289 532	157 261
Graanhantering en -bemarking	114 255	88 240	114 255	87 671
Lewendehawe en vesel	290 868	24 388	248 354	18 170
Logistiek	6 369	3 371	6 369	3 371
Nywerhede	378 901	16 441	191 186	2 913
Versekering	22 044	5 278	21 507	4 845
Hoofkantoor	4 685	(46 561)	4 347	(31 274)
Kliëntefinansiering	350 595	83 687	352 552	86 115
Lojaliteitskema - agterskot	(47 288)	-	(46 949)	-
Kortingverdeling	(4 700)	-	-	-
	7 451 382	334 086	7 181 153	329 072

2023

Besigheidsareas

	Groep bydrae tot inkomste	Groep bydrae tot wins voor belasting	Maatskappy bydrae tot inkomste	Maatskappy bydrae tot wins voor belasting
	R'000	R'000	R'000	R'000
Handel, brandstofverspreiding, motors en meganisasie	6 210 429	205 357	6 199 908	202 885
Graanhantering en -bemarking	89 013	56 445	89 013	55 880
Lewendehawe, vesel en abattoir	365 758	9 958	320 802	3 604
Logistiek	8 240	(39 675)	8 240	(39 675)
Nywerhede	332 922	351	198 696	(10 077)
Versekering	24 407	6 806	24 407	6 844
Hoofkantoor	4 426	(30 368)	4 428	(20 455)
Kliëntefinansiering	253 403	66 286	254 801	67 684
Lojaliteitskema - agterskot	(44 614)	-	(44 379)	-
Kortingverdeling	(4 766)	-	-	-
	7 239 218	275 160	7 055 916	266 690

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Direkteursverslag

2. Direkteure en uitvoerende bestuur se belange

Die belange op jaareinde van die direkteure en uitvoerende bestuur in die getal uitgereikte aandele van die maatskappy word hieronder uiteengesit:

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
Direk: Nie-uitvoerende direkteure	306 425	280 950	31 299	19 242
Direk: Uitvoerende direkteure en hoofbestuur	419 927	397 098	414 186	397 098
Indirek: Nie-uitvoerende direkteure	192 550	182 703	158 421	151 587
Indirek: Uitvoerende direkteure en hoofbestuur	437	-	437	-
	919 339	860 751	604 343	567 927

Die getal uitgereikte aandele in die groep verwys na direkteure van al die maatskappye in die groep wat aandele in die houermaatskappy hou.

3. Gebeure na die verslagdoeningstydperk

Verwys na aantekening 41 vir die openbaarmaking rakende die gebeure na die verslagdoeningstydperk.

4. Gemagtigde en uitgereikte aandelekapitaal

Gedurende die finansiële jaar is daar geen verandering in die gemagtigde gewone of Klas B aandele nie. Gedurende die finansiële jaar is daar 132 626 (2023: 126 479) Klas B aandele teruggekoop.

5. Dividende

Die direkteure stel 'n dividend van 110 sent (2023: 95 sent) per gewone en Klas B aandele voor wat in totaal R 58 736 245 (2023: R 50 852 751) bedra wat aan aandeelhouders geregistreer op 29 Februarie 2024, betaal sal word uit winste van die jaar onder oorsig.

Geen voorkeurdividend is vir die jaar verklaar of betaal nie, maar wel rente teen primakoers minus 2.50% per jaar wat in totaal R 30 924 595 (2023: R18 754 248) bedra op die OVK Beleggingsrekening aan aandeelhouders.

6. Direkteure

Die maatskappy se direksie gedurende die jaar en tot die datum van dié verslag is soos volg:

CT Bender - Voorsitter

FJ Terblanche - Ondervoorsitter

SJ Botha

CD Cloete

QA de Bruyn

WJ du Toit

DH le Roux

JCC Moll

JZ Scheepers

JJ Swanepoel

FJ van Zyl

JA van Zyl

SO Vermeulen

S Oberholzer - Uitvoerende direkteur - Besturend

RJ van Wyk - Uitvoerende direkteur - Graan en

lewende hawe

Bedank 18 Julie 2023

Aangestel 22 September 2023

Bedank 18 Julie 2023

Aangestel 18 Julie 2023

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Direkteursverslag

7. Sekretaris

Die maatskappy sekretaris is DP du Plessis wat by die volgende adres werksaam is:

Posadres

Posbus 96
Ladybrand
9745

Besigheidsadres

Dan Pienaarstraat 19
Ladybrand
9745

8. Houermaatskappy

Die groep se houer- asook uiteindelijke houermaatskappy is Oos Vrystaat Kaap Beherend Eiendoms Beperk wat 53.26% (2023: 53.26%) van die groep se uitgereikte gewone aandele besit. Oos Vrystaat Kaap Beherend Eiendoms Beperk is in Suid-Afrika geïnkorporeer.

9. Belang in filiale

Naam van filiaal	2024 belang	2023 belang	
Oos Kaap Boerdery en Graanhandelaars Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	Aktief
OVK Rekenardienste Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	Aktief
Oos Vrystaat Kunsmis Eiendoms Beperk	62.07 %	62.07 %	Aktief
OVK Eiendomme Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	Aktief
Van Lill Woolbuyers Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	Aktief
Blue Crane Fibre Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	Aktief
Matla Energy Eiendoms Beperk	74.00 %	74.00 %	Aktief
OVK Finansiële Dienste Eiendoms Beperk	60.00 %	60.00 %	Aktief
Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk (Indirek)*	60.00 %	23.40 %	Aktief
Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk	60.00 %	60.00 %	Aktief
Countrywide Fertilizers Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	Aktief

* OVK hou 60% (2023: 60%) in Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk. Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk het gedurende die jaar 'n verdere belang van 61% in Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk verkry en hou na hierdie verkryging 100% van die maatskappy se ekwiteitsaandele.

10. Belegging in geassosieerde maatskappy

VGK Beleggings Eiendoms Beperk

Die maatskappy is betrokke in die verhuring van vaste eiendom. OVK hou 44.11% (2023: 44.11%) van die maatskappy se ekwiteitsaandele.

Die Groep het geen effektiewe beheer in die geassosieerde maatskappy nie. VGK Beleggings Eiendoms Beperk se jaareinde is 29 Februarie.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Direkteursverslag

11. Belegging in gesamentlik beheerde ondernemings

Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk

Die maatskappy is 'n agent vir koop en verkoop van vesel en veselprodukte. OVK hou 49% (2023: 49%) van die maatskappy se ekwiteitsaandeel.

Die Groep het gesamentlik beheer in die maatskappy. Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk se jaareinde is 29 Februarie.

Orange River Popcorn Eiendoms Beperk

Die maatskappy is betrokke in die verwerking, bemarking en verspreiding van springmielies. OVK hou 50% (2023: 50%) van die maatskappy se ekwiteitsaandeel.

Die Groep het gesamentlik beheer in die maatskappy. Orange River Popcorn Eiendoms Beperk se jaareinde is 29 Februarie.

12. Kliëntlojaliteitskema - agterskot

Die direksie het 'n lojaliteitskema in plek om 'n deel van die wins op aankope deur bona fide boere as 'n maandelikse agterskot terug te gee.

In die geval van vesellewerings is dit 'n bedrag per kilogram en by graanlewerings is dit 'n bedrag per ton hanteer en 'n bedrag per ton bemark. In die geval van diesel aankope is dit 25 sent per liter op sekere aankope.

'n Totaal van R 47 287 533 (2023: R44 614 272) vir die groep en R 46 948 513 (2023: R44 379 111) vir die maatskappy is ten opsigte van agterskot toegestaan aan kliënte in terme van die lojaliteitskema.

13. Totale besigheid gedoen

Die omvang van totale besigheid deur die groep gedoen vir die jaar beloop R 13 908 049 546 (2023: R 13 882 375 891) en totale besigheid deur die maatskappy gedoen vir die jaar beloop R 13 426 033 961 (2023: R 13 489 393 251) indien die bruto totaal van verkope rekeningkundig erken sou word. Vanweë rekeningkundige hantering word die volle omset egter nie onder inkomste getoon nie, soos byvoorbeeld in die geval van graan word slegs die marge gewys en lewendehawe, vesel en versekering waar slegs die kommissie gedeelte gewys word.

14. Ouditeure

PricewaterhouseCoopers Geïnk. sal kragtens artikel 90 van die Maatskappywet, nr.71 van 2008 hul amp voortsit.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Staat van Finansiële Posisie soos op 29 Februarie 2024

	Aan- teke- ning	Groep		Maatskappy	
		2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
Bates					
Nie-bedryfsbates					
Beleggingseiendom	3	19 110 580	19 342 392	27 947 423	28 260 418
Eiendom, aanleg en toerusting	4	493 614 512	466 471 828	425 279 455	396 980 963
Reg-van-gebruik bate	5	16 040 429	10 912 041	12 690 024	7 409 490
Ontasbare bates	6	8 679 413	11 448 938	-	-
Belegging in filiale	7	-	-	18 567 693	18 567 693
Belegging in gesamentlik beheerde ondernemings	8	7 119 048	6 176 856	119	119
Belegging in geassosieerdes	9	3 874 442	5 387 811	141 643	141 643
Ander finansiële bates	10	94 931	94 931	94 931	94 931
Uitgestelde belasting	11	2 427 127	1 817 899	731 262	-
Lenings aan groepmaatskappye en verwante entiteite	12	10 211 792	-	80 184 483	-
Langtermynhuurkope en termynlenings	13	205 725 353	234 275 831	205 725 353	234 275 831
Ledefondse	14	-	571	-	571
		766 897 627	755 929 098	771 362 386	685 731 659
Bedryfsbates					
Lenings aan groepmaatskappye en verwante entiteite	12	12 652	13 779 433	25 275 394	96 769 001
Voorraad	15	1 181 391 439	1 318 755 308	1 136 991 822	1 276 511 638
Afgeleide finansiële instrumente	16	-	27 198 145	-	27 198 145
Inkomstebelasting ontvangbaar		345 353	634 923	-	-
Konstruksiekontrakte en debiteure	17	9 478 513	225 646	-	-
Handels- en ander debiteure	18	2 993 719 997	3 065 847 982	2 976 281 910	3 048 993 102
Kontant en kontantekwivalente	19	42 534 269	46 368 739	34 601 753	41 516 851
		4 227 482 223	4 472 810 176	4 173 150 879	4 490 988 737
Totale bates		4 994 379 850	5 228 739 274	4 944 513 265	5 176 720 396
Ekwiteit en aanspreeklikhede					
Ekwiteit					
Ekwiteit toeskryfbaar aan ekwiteitshouers van houermaatskappye					
Aandelekapitaal	20	66 310 457	68 064 320	66 310 457	68 064 320
Tesourie aandele		(48 091 415)	(48 091 415)	-	-
Opgelope inkomste		1 815 140 829	1 657 293 954	1 786 093 268	1 626 485 876
		1 833 359 871	1 677 266 859	1 852 403 725	1 694 550 196
Nie-beherende belang		22 792 024	18 719 149	-	-
		1 856 151 895	1 695 986 008	1 852 403 725	1 694 550 196
Laste					
Nie-bedryfslaste					
Huurverpligtinge	5	13 435 265	10 347 014	10 293 415	7 301 076
Uitgestelde belasting	11	23 602 676	25 363 914	-	3 011 609
		37 037 941	35 710 928	10 293 415	10 312 685

Die rekeningkundige beleid op bladsy 19 en die aantekeninge op bladsye 20 tot 54 vorm 'n integrale deel van die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Staat van Finansiële Posisie soos op 29 Februarie 2024

	Aan- teke- ning	Groep		Maatskappy	
		2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
Bedryfslaste					
Huurverpligtinge	5	4 967 014	1 730 109	4 403 076	1 187 111
Afgeleide finansiële instrumente	16	17 443 722	16 973 496	17 443 722	16 973 496
Lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite	21	19 579 334	22 793 950	16 466 218	8 975 742
Lenings vanaf aandeelhouers	22	323 917 669	281 013 401	323 917 669	281 013 401
Kontrak verpligtinge	23	-	225 140	-	-
Inkomstebelasting betaalbaar		17 037 226	8 612 403	16 469 068	8 070 073
Handels- en ander krediteure	24	754 643 838	1 109 811 803	741 876 436	1 102 449 530
Werknemersvoordele verskuldig	25	44 500 180	42 504 861	43 243 995	40 749 770
Voorsienings	28	103 343 308	22 854 254	102 238 218	21 915 471
Oortrokke bank	27	1 815 757 723	1 990 522 921	1 815 757 723	1 990 522 921
		3 101 190 014	3 497 042 338	3 081 816 125	3 471 857 515
Totale laste		3 138 227 955	3 532 753 266	3 092 109 540	3 482 170 200
Totale ekwiteit en aanspreeklikhede		4 994 379 850	5 228 739 274	4 944 513 265	5 176 720 396

Die rekeningkundige beleid op bladsy 19 en die aantekeninge op bladsye 20 tot 54 vorm 'n integrale deel van die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Staat van Wins of Verlies en Ander Omvattende Inkomste

	Aan-tekening	Groep		Maatskappy	
		2024 R	2023 R Herstateer*	2024 R	2023 R Herstateer*
Inkomste uit kontrakte met kliënte	28	7 104 340 417	6 987 265 708	6 832 153 721	6 803 962 838
Rente-inkomste uit finansieringsbesigheid	28	347 041 510	251 952 557	348 998 974	251 953 123
Inkomste	28	7 451 381 927	7 239 218 265	7 181 152 695	7 055 915 961
Koste van Verkope		(6 306 997 109)	(6 229 195 801)	(6 079 913 412)	(6 079 215 389)
Finansieringskoste verwant aan finansieringsbesigheid	30	(168 185 471)	(137 106 105)	(167 715 281)	(137 106 105)
Bruto wins		976 199 347	872 916 359	933 524 002	839 594 467
Ander inkomste	31	110 349 016	121 890 057	114 117 851	120 844 428
Bedryfskoste		(98 397 011)	(131 098 338)	(95 888 749)	(129 887 276)
Vervoer en verspreidingskoste		(50 877 160)	(53 745 388)	(50 027 131)	(52 967 249)
Administratiewe uitgawes		(716 553 140)	(635 403 417)	(694 064 143)	(617 696 403)
Bedryfswins	32	220 721 052	174 559 273	207 661 830	159 887 967
Beleggingsinkomste	29	8 564 952	7 315 959	18 518 577	13 131 616
Finansieringskoste	30	(50 683 409)	(20 974 266)	(50 948 892)	(19 811 011)
Inkomste uit ekwiteitsverantwoorde beleggings		1 642 538	777 503	-	-
Graan bruto wins ingesluit billike waarde bewegings	33	153 840 774	113 481 782	153 840 774	113 481 782
Wins voor belasting		334 085 907	275 160 251	329 072 289	266 690 354
Belasting	34	(120 044 689)	(74 014 148)	(113 806 445)	(66 136 269)
Wins vir die jaar		214 041 218	201 146 103	215 265 844	200 554 085
Ander omvattende inkomste		-	-	-	-
Totale omvattende inkomste vir die jaar		214 041 218	201 146 103	215 265 844	200 554 085
Wins toeskryfbaar aan:					
Eienaars van die houermaatskappy		209 968 343	198 888 469	215 265 844	200 554 085
Nie-beherende belang		4 072 875	2 257 634	-	-
		214 041 218	201 146 103	215 265 844	200 554 085
Totale omvattende inkomste toeskryfbaar aan:					
Eienaars van die houermaatskappy		209 968 343	198 888 469	215 265 844	200 554 085
Nie-beherende belang	7	4 072 875	2 257 634	-	-
		214 041 218	201 146 103	215 265 844	200 554 085
Verdienste per aandeel (Gewone en Klas B)					
Inligting per aandeel					
Basiese verdienste per aandeel (sent)	44	400.3	375.3	375.3	348.9
Wesensverdienste per aandeel (Gewone en Klas B)					
Inligting per aandeel					
Basiese wesensverdienste per aandeel (sent)	45	390.0	361.1	365.1	337.0

Die rekeningkundige beleid op bladsy 19 en die aantekeninge op bladsye 20 tot 54 vorm 'n integrale deel van die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate.

* Verwys na aantekening 46 vir meer inligting.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Staat van Verandering in Ekuiteit

	Aandele- kapitaal	Aandele- premie	Totale aandele- kapitaal	Tesourie aandele	Opgelope inkomste	Totaal toeskryfbaar aan ekwiteitshouers van die groep/ maatskappy	Nie-beherende belang	Totale ekuiteit
	R	R	R	R	R	R	R	R
Groep								
Saldo op 1 Maart 2022	69 058 095	24 940	69 083 035	(48 091 415)	1 507 911 586	1 528 903 206	10 150 534	1 539 053 740
Wins vir die jaar	-	-	-	-	198 888 469	198 888 469	2 257 634	201 146 103
Ander omvattende inkomste	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale omvattende inkomste vir die jaar	-	-	-	-	198 888 469	198 888 469	2 257 634	201 146 103
Terugkoop van aandele	(2 405 014)	-	(2 405 014)	-	-	(2 405 014)	-	(2 405 014)
Geagte dividend met terugkoop van Klas B aandele	1 386 299	-	1 386 299	-	(1 386 299)	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	(48 119 802)	(48 119 802)	-	(48 119 802)
Verandering in eienaarskapbelang - beheer nie verloor nie	-	-	-	-	-	-	40 040	40 040
Besigheidsamevoegings	-	-	-	-	-	-	6 270 941	6 270 941
Totale bydraes deur en verdelings aan eienaars van die maatskappy direk in ekuiteit erken	(1 018 715)	-	(1 018 715)	-	(49 506 101)	(50 524 816)	6 310 981	(44 213 835)
Saldo op 1 Maart 2023	68 039 380	24 940	68 064 320	(48 091 415)	1 657 293 954	1 677 266 859	18 719 149	1 695 986 008
Wins vir die jaar	-	-	-	-	209 968 343	209 968 343	4 072 875	214 041 218
Ander omvattende inkomste	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale omvattende inkomste vir die jaar	-	-	-	-	209 968 343	209 968 343	4 072 875	214 041 218
Aandele teruggekoop	(2 865 981)	-	(2 865 981)	-	-	(2 865 981)	-	(2 865 981)
Geagte dividend met terugkoop van Klas B aandele	1 112 118	-	1 112 118	-	(1 112 118)	-	-	-
Dividende	-	-	-	-	(51 009 350)	(51 009 350)	-	(51 009 350)
Totale bydraes deur en verdelings aan eienaars van die maatskappy direk in ekuiteit erken	(1 753 863)	-	(1 753 863)	-	(52 121 468)	(53 875 331)	-	(53 875 331)
Saldo op 29 Februarie 2024	66 285 517	24 940	66 310 457	(48 091 415)	1 815 140 829	1 833 359 871	22 792 024	1 856 151 895
Aantekening	20	20	20					

Die rekeningkundige beleid op bladsy 19 en die aantekeninge op bladsye 20 tot 54 vorm 'n integrale deel van die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Staat van Verandering in Ekwiteit

	Aandele- kapitaal	Aandele- premie	Totale aandele- kapitaal	Opgelope inkomste	Totale ekwiteit
	R	R	R	R	R
Maatskappy					
Saldo op 1 Maart 2022	69 058 095	24 940	69 083 035	1 478 937 835	1 548 020 870
Wins vir die jaar	-	-	-	200 554 085	200 554 085
Ander omvattende inkomste	-	-	-	-	-
Totale omvattende inkomste vir die jaar	-	-	-	200 554 085	200 554 085
Terugkoop van aandele	(2 405 014)	-	(2 405 014)	-	(2 405 014)
Geagte dividend met terugkoop van Klas B aandele	1 386 299	-	1 386 299	(1 386 299)	-
Dividende	-	-	-	(51 619 745)	(51 619 745)
Totale bydraes deur en verdelings aan eienaars van die maatskappy direk in ekwiteit erken	(1 018 715)	-	(1 018 715)	(53 006 044)	(54 024 759)
Saldo op 1 Maart 2023	68 039 380	24 940	68 064 320	1 626 485 876	1 694 550 196
Wins vir die jaar	-	-	-	215 265 844	215 265 844
Ander omvattende inkomste	-	-	-	-	-
Totale omvattende inkomste vir die jaar	-	-	-	215 265 844	215 265 844
Terugkoop van aandele	(2 865 981)	-	(2 865 981)	-	(2 865 981)
Geagte dividend met terugkoop van Klas B aandele	1 112 118	-	1 112 118	(1 112 118)	-
Dividende	-	-	-	(54 546 334)	(54 546 334)
Totale bydraes deur en verdelings aan eienaars van die maatskappy direk in ekwiteit erken	(1 753 863)	-	(1 753 863)	(55 658 452)	(57 412 315)
Saldo soos op 29 Februarie 2024	66 285 517	24 940	66 310 457	1 786 093 268	1 852 403 725
Aantekening	20	20	20		
Die rekeningkundige beleid op bladsy 19 en die aantekeninge op bladsye 20 tot 54 vorm 'n integrale deel van die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate.					

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Staat van Kontantvloeië

	Aan-teke-ning	Groep		Maatskappy	
		2024 R	2023 R Herstateer*	2024 R	2023 R Herstateer*
Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite					
Kontant gegeneer deur/(aangewend in) bedrywighede	35	415 498 941	(918 415 124)	393 439 885	(906 237 771)
Rente inkomste uit nie-finansieringsbesigheid	29	8 564 953	7 315 959	18 518 577	13 131 616
Rente inkomste uit finansieringsbesigheid	28	347 041 510	251 952 557	348 998 974	251 953 123
Dividende ontvang	31	26 303	77 769	4 444 783	138 145
Finansieringskoste verwant aan nie-finansieringsbesigheid	30	(50 683 409)	(20 974 266)	(50 948 892)	(19 811 011)
Finansieringskoste verwant aan finansieringsbesigheid	30	(168 185 471)	(137 106 105)	(167 715 281)	(137 106 105)
Belasting betaal	36	(113 708 564)	(58 340 007)	(109 150 321)	(52 616 584)
Netto kontant gegeneer deur/(aangewend in) bedryfsaktiwiteite		438 554 263	(875 489 217)	437 587 725	(850 548 587)
Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite					
Verkryging van eiendom, aanleg en toerusting	4	(67 040 269)	(58 193 982)	(64 974 641)	(56 379 036)
Verkoop van eiendom, aanleg en toerusting	4	10 170 326	10 347 459	10 146 663	9 088 738
Verkryging van beleggingseiendom	3	-	(1 365 554)	-	(1 365 554)
Verkoop van beleggingseiendom	3	22 565	819 814	800	819 814
Lenings aan groepmaatskappye en verwante entiteite terugontvang	12	3 599 291	-	8 854 102	3 230 108
Lenings aan groepmaatskappye en verwante entiteite toegestaan	12	-	(983 924)	(17 544 979)	(10 545 778)
Belegging in filiaal		-	-	-	(7 860 060)
Verkoop/(Ontvang) van ledefondse	14	571	(22)	571	(22)
Besigheidsamevoeging		(61)	(7 800 000)	-	-
Netto kontant aangewend in beleggingsaktiwiteite		(53 247 577)	(57 176 209)	(63 517 484)	(63 011 790)
Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite					
Terugkoop van aandele	20	(1 753 863)	(1 018 715)	(1 753 863)	(1 018 715)
Opbrengs op lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite	21&38	-	4 385 156	7 490 477	3 250 361
Betalings op lenings van groepmaatskappye en verwante entiteite	21&38	(3 214 616)	-	-	(1 817 401)
Terugbetaling van aandeelhouslenings	22&38	(120 952 235)	(85 411 141)	(120 952 235)	(85 411 141)
Opbrengs op aandeelhouslenings	22&38	274 833 352	237 777 465	274 833 352	237 777 465
Huurpaaielemente betaal	5	(4 274 443)	(2 551 906)	(3 282 552)	(2 053 745)
Opbrengs op kommoditeitsfinansiering	24	205 347 200	994 099 518	205 347 200	994 099 518
Terugbetalings op kommoditeitsfinansiering	24	(512 244 068)	(554 067 570)	(512 244 068)	(554 067 570)
Beweging in oortrokke fasiliteit	27	(174 765 198)	392 544 986	(174 765 198)	392 544 986
Nie-beherende belang aandele verkoop		-	40 040	-	-
Geagte dividend met terugkoop van Klas B aandele		(1 112 118)	(1 386 300)	(1 112 118)	(1 386 300)
Dividende betaal	37	(51 009 350)	(48 119 803)	(54 546 334)	(51 619 745)
Netto kontant (aangewend in)/gegeneer deur finansieringsaktiwiteite		(389 145 339)	936 291 730	(380 985 339)	930 297 713

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Staat van Kontantvloeië

	Aan- teke- ning	Groep		Maatskappy	
		2024 R	2023 R Herstateer*	2024 R	2023 R Herstateer*
Totale kontantbeweging vir die jaar		(3 838 653)	3 626 304	(6 915 098)	16 737 336
Kontant en kontantekwivalente aan die begin van die jaar		46 368 739	44 015 144	41 516 851	24 779 515
Kontant verkry met besigheidsamevoeging		4 183	(1 272 709)	-	-
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die jaar	19	42 534 269	46 368 739	34 601 753	41 516 851

Die rekeningkundige beleid op bladsy 19 en die aantekeninge op bladsye 20 tot 54 vorm 'n integrale deel van die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate.

* Verwys na aantekening 46 vir meer inligting.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Rekeningkundige Beleid

1. Aanbieding van Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

Die groep het die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate opgestel vanaf die finansiële state. Die opgesomde finansiële jaarstate is ooreenkomstig 'IFRS® Accounting Standards ("IFRS Accounting Standards")' en die Maatskappywet, Nr. 71 van 2008 van Suid-Afrika opgestel. Die opgesomde gekonsolideerde finansiële jaarstate is op die historiesekoste grondslag, tensy anders aangedui in die rekeningkundige beleid, opgestel en word in Suid-Afrikaanse Rand aangebied.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

2. Nuwe Standaarde en Vertolkings

2.1 Standaarde en vertolkings van krag en toegepas in die huidige jaar

In die huidige jaar, het die maatskappy die volgende standaarde en vertolkings toegepas wat vir die huidige finansiële jaar van krag is en op sy bedrywighede van toepassing is:

Standaard/Vertolking:	Effektiewe datum Jare wat begin op of na	Verwagte impak:
<ul style="list-style-type: none">Aanvanklike toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 - Vergelykende inligting	01 Januarie 2023	Die impak van die standaard is nie weselik nie.
<ul style="list-style-type: none">Uitgestelde belasting wat verband hou met bates en laste voortspruitend uit 'n enkele transaksie - Wysigings aan IAS 12	01 Januarie 2023	Die impak van die standaard is nie weselik nie.
<ul style="list-style-type: none">Openbaarmaking van rekeningkundige beleid: Wysigings aan IAS 1 en IFRS Praktykverklaring 2	01 Januarie 2023	Die impak van die standaard is nie weselik nie.
<ul style="list-style-type: none">Definisie van rekeningkundige ramings: Wysigings aan IAS 8	01 Januarie 2023	Die impak van die standaard is nie weselik nie.
<ul style="list-style-type: none">Klassifikasie van aanspreeklikhede as korttermyn of nie-bedryf - Wysiging aan IAS 1	01 Januarie 2023	Die impak van die standaard is nie weselik nie.

2.2 Standaarde en vertolkings wat nog nie van krag is nie

Die maatskappy het besluit om die volgende standaarde en vertolkings, wat gepubliseer en verpligtend is vir die maatskappy se rekeningkundige tydperke wat na 01 Maart 2024 begin, nie vroeg toe te pas nie:

Standaard/Vertolking:	Effektiewe datum Jare wat begin op of na	Verwagte impak:
<ul style="list-style-type: none">Verskaffersfinansieringsreëlings - wysigings aan IAS 7 en IFRS 7	01 Januarie 2024	Onwaarskynlik dat daar 'n weselike impak sal wees.
<ul style="list-style-type: none">Nie-bedryfslaste met dekkingsvereistes - wysigings aan IAS 1	01 Januarie 2024	Onwaarskynlik dat daar 'n weselike impak sal wees.
<ul style="list-style-type: none">Huuraanspreeklikheid in 'n verkoop en terughuur - wysigings aan IFRS 16	01 Januarie 2024	Onwaarskynlik dat daar 'n weselike impak sal wees.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R

3. Beleggingseiendom

Groep	2024			2023		
	Koste	Opgehoopte waardevermindering	Drawaarde	Koste	Opgehoopte waardevermindering	Drawaarde
Beleggingseiendom	21 879 713	(2 769 133)	19 110 580	21 902 278	(2 559 886)	19 342 392

Maatskappy	2024			2023		
	Koste	Opgehoopte waardevermindering	Drawaarde	Koste	Opgehoopte waardevermindering	Drawaarde
Beleggingseiendom	31 244 571	(3 297 148)	27 947 423	31 245 371	(2 984 953)	28 260 418

Rekonsiliasie van beleggingseiendom - Groep - 2024

	Openingsaldo	Verkope	Oordrag	Waardevermindering	Totaal
Beleggingseiendom	19 342 392	(800)	(21 765)	(209 247)	19 110 580

Rekonsiliasie van beleggingseiendom - Groep - 2023

	Openingsaldo	Aankope	Verkope	Waardevermindering	Totaal
Beleggingseiendom	19 025 957	1 365 554	(819 814)	(229 305)	19 342 392

Rekonsiliasie van beleggingseiendom - Maatskappy 2024

	Openingsaldo	Verkope	Waardevermindering	Totaal
Beleggingseiendom	28 260 418	(800)	(312 195)	27 947 423

Rekonsiliasie van beleggingseiendom - Maatskappy - 2023

	Openingsaldo	Aankope	Verkope	Waardevermindering	Totaal
Beleggingseiendom	28 028 313	1 365 554	(819 814)	(313 635)	28 260 418

Billike waarde van beleggingseiendom	33 240 905	27 341 982	43 400 485	37 374 771
Huurinkomste ontvang uit beleggingseiendom	5 657 734	4 765 714	6 334 825	5 460 923

'n Register met die inligting wat kragtens skedule 29(1) van die Maatskappywet en Regulasie 25(3) van die Maatskappy Regulasies vereis word, is by die maatskappy se geregistreerde kantoor ter insae beskikbaar.

Die billike waarde van Beleggingseiendom word bepaal deur 'n Inkomste gebaseerde (kontantvloei) metode en vlak 3 inset data word gebruik. Die kontantvloei waardasie word gebaseer op huidige en verwagte huurinkomstes asook 'n toepaslike verdiskonteringskoers. Die verdiskonteringskoers sluit verwagte risiko ten opsigte van kontantvloei van elke eiendom in.

Risiko faktore sluit in:

- Die risiko dat die huurkontrakte onverwags gekanselleer kan word deur die huurder.
- Die risiko vir huurkontrak wysigings.
- Voorsiening vir verwagte kapitale kostes wat verband hou met onderhoud en instandhouding.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R

3. Beleggingseiendom (vervolg)

Gemiddelde verwagte verhogings in huurinkomste:	8.65%	8.95%	8.65%	8.95%
Gemiddelde verdiskonteringskoers aangepas vir risiko faktore:	17.00%	18.00%	17.00%	18.00%

4. Eiendom, aanleg en toerusting

Groep	2024			2023		
	Koste	Opgehoopte waardevermindering	Drawaarde	Koste	Opgehoopte waardevermindering	Drawaarde
Grond en verbeteringe	455 060 270	(118 359 031)	336 701 239	441 332 659	(112 954 064)	328 378 595
Masjinerie en toerusting	223 373 266	(143 539 705)	79 833 561	204 305 092	(133 825 026)	70 480 066
Motorvoertuie	120 768 572	(61 501 375)	59 267 197	109 434 700	(55 200 448)	54 234 252
Rekenaartoerusting en sagteware	37 275 038	(32 756 456)	4 518 582	35 001 088	(30 797 341)	4 203 747
Huurverbeterings	800 904	(93 110)	707 794	-	-	-
Werk in proses	8 746 554	-	8 746 554	6 957 906	-	6 957 906
Demonstrasie voertuie	4 537 879	(698 294)	3 839 585	2 390 730	(173 468)	2 217 262
Totaal	850 562 483	(356 947 971)	493 614 512	799 422 175	(332 950 347)	466 471 828

Maatskappy

	2024			2023		
	Koste	Opgehoopte waardevermindering	Drawaarde	Koste	Opgehoopte waardevermindering	Drawaarde
Grond en verbeteringe	388 191 787	(111 608 791)	276 582 996	374 485 941	(107 093 039)	267 392 902
Masjinerie en toerusting	207 894 836	(133 798 488)	74 096 348	189 133 984	(125 217 874)	63 916 110
Motorvoertuie	118 704 181	(60 564 782)	58 139 399	107 502 961	(54 394 940)	53 108 021
Rekenaartoerusting en sagteware	36 529 499	(32 279 492)	4 250 007	34 425 305	(30 341 522)	4 083 783
Huurverbeterings	800 904	(93 110)	707 794	-	-	-
Werk in proses	8 570 903	-	8 570 903	6 864 845	-	6 864 845
Demonstrasie voertuie	3 473 578	(541 570)	2 932 008	1 773 447	(158 145)	1 615 302
Totaal	764 165 688	(338 886 233)	425 279 455	714 186 483	(317 205 520)	396 980 963

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

4. Eiendom, aanleg en toerusting (vervolg)

Rekonsiliasie van eiendom, aanleg en toerusting - Groep - 2024

	Openingsaldo	Aankope	Verkope	Oorplasinge	Afskryf van bates	Waardevermindering	Totaal
Grond en verbeteringe	328 378 595	18 422 066	(2 023 958)	742 403	-	(8 817 867)	336 701 239
Masjinerie en toerusting	70 480 066	16 987 010	(550 432)	5 864 680	-	(12 947 763)	79 833 561
Motorvoertuie	54 234 252	17 688 627	(2 271 290)	191 902	(3 679)	(10 572 615)	59 267 197
Rekenaartoeusting en sagteware	4 203 747	3 463 738	(60 409)	-	(3)	(3 088 491)	4 518 582
Huurverbeterings	-	800 904	-	-	-	(93 110)	707 794
Werk in prosesse	6 957 906	8 613 623	-	(6 824 975)	-	-	8 746 554
Demonstrasie voertuie	2 217 262	1 064 301	-	1 256 316	-	(698 294)	3 839 585
	466 471 828	67 040 269	(4 906 089)	1 230 326	(3 682)	(36 218 140)	493 614 512

Rekonsiliasie van eiendom, aanleg en toerusting - Groep - 2023

	Openingsaldo kosprys	Openingsaldo Opgehoopde waardevermindering	Aankope	Aankope deur besigheid-samevoeging	Verkope	Oorplasinge	Waardevermindering	Totaal
Grond en verbeteringe	390 084 778	(104 084 733)	17 067 529	946 211	(91 961)	33 104 788	(8 648 017)	328 378 595
Masjinerie en toerusting	193 221 901	(124 556 108)	12 979 297	509 284	(553 700)	192 311	(11 312 919)	70 480 066
Motorvoertuie	95 245 104	(51 797 366)	22 152 339	889 564	(3 619 769)	(6 015)	(8 629 605)	54 234 252
Rekenaartoeusting en sagteware	33 106 615	(27 032 152)	2 437 079	38 991	(49 564)	-	(4 297 222)	4 203 747
Werk in prosesse	36 661 823	-	3 557 738	-	-	(33 261 655)	-	6 957 906
Demonstrasie voertuie	3 140 652	(314 577)	-	-	-	(331 644)	(277 169)	2 217 262
	751 460 873	(307 784 936)	58 193 982	2 384 050	(4 314 994)	(302 215)	(33 164 932)	466 471 828

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

4. Eiendom, aanleg en toerusting (vervolg)

Rekonsiliasie van eiendom, aanleg en toerusting - Maatskappy - 2024

	Openingsaldo	Aankope	Verkope	Oorplasinge	Waardevermindering	Totaal
Grond en verbeteringe	267 392 902	18 422 066	(2 023 958)	720 638	(7 928 652)	276 582 996
Masjinerie en toerusting	63 916 110	16 630 194	(443 235)	5 771 619	(11 778 340)	74 096 348
Motorvoertuie	53 108 021	17 457 975	(2 233 957)	191 902	(10 384 542)	58 139 399
Rekenaartoerusting en sagteware	4 083 783	3 225 531	(60 402)	-	(2 998 905)	4 250 007
Huurverbeterings	-	800 904	-	-	(93 110)	707 794
Werk in proses	6 864 845	8 437 972	-	(6 731 914)	-	8 570 903
Demonstrasie voertuie	1 615 302	-	-	1 858 276	(541 570)	2 932 008
	396 980 963	64 974 642	(4 761 552)	1 810 521	(33 725 119)	425 279 455

Rekonsiliasie van eiendom, aanleg en toerusting - Maatskappy - 2023

	Openingsaldo kosprys	Openingsaldo opgehoopde waardevermindering	Aankope	Verkope	Oorplasinge	Waardevermindering	Totaal
Grond en verbeteringe	324 417 348	(99 301 754)	17 067 529	(91 962)	33 104 788	(7 803 047)	267 392 902
Masjinerie en toerusting	179 694 805	(117 307 296)	11 956 715	(531 206)	186 296	(10 083 204)	63 916 110
Motorvoertuie	93 749 745	(50 987 975)	21 518 508	(2 706 321)	-	(8 465 936)	53 108 021
Rekenaartoerusting en sagteware	32 751 582	(26 732 625)	2 348 512	(49 561)	-	(4 234 125)	4 083 783
Werk in proses	36 638 728	-	3 487 772	-	(33 261 655)	-	6 864 845
Demonstrasie voertuie	1 977 942	(176 973)	-	-	(27 522)	(158 145)	1 615 302
	669 230 150	(294 506 623)	56 379 036	(3 379 050)	1 907	(30 744 457)	396 980 963

'n Register met die inligting wat kragtens skedule 29(1) van die Maatskappywet en Regulasie 25(3) van die Maatskappy regulasies vereis word, is by die maatskappy se geregistreerde kantoor ter insae beskikbaar.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
	R	R	R	R

5. Hure (maatskappy as huurder)

Die maatskappy huur verskillende grond en geboue. Die gemiddelde huurtermyn is 7 jaar (2023: 7 jaar).

Besonderhede rakende huurooreenkomste, waar die maatskappy die huurder is, word hieronder aangebied:

Netto drabedrag van reg-van-gebruik bates

Grond en geboue - Koste	26 359 591	17 415 487	21 721 582	13 591 289
Grond en geboue - Opgeloope waardevermindering	(10 319 162)	(6 503 446)	(9 031 558)	(6 181 799)
	16 040 429	10 912 041	12 690 024	7 409 490

Waardevermindering erken op reg-van-gebruik bates

Waardevermindering wat erken word op elke klas reg-van-gebruik bate word hieronder aangebied. Dit sluit waardevermindering in wat in die totale waardeverminderingkoste in wins of verlies erken word (aantekening 32).

Grond en geboue	5 471 211	2 975 093	4 210 323	2 471 104
-----------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Ander openbaarmakings

Rente uitgawe erken op huur aanspreeklikheid	1 397 480	891 521	1 046 485	744 852
Huurkontrakte van bates met 'n lae waarde of korttermynhuurkontrakte wat by bedryfsuitgawes ingesluit is.	4 278 093	3 517 434	3 729 448	2 928 916

Bedrae geopenbaar in die staat van kontantvloeië

Huurpaaielemente betaal	(4 274 443)	(2 551 906)	(3 282 552)	(2 053 745)
-------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Huurverpligtinge

Die ontleding van huurkontrakte is soos volg:

Binne een jaar	6 821 018	2 659 901	5 373 293	1 711 542
Twee tot vyf jaar	11 552 677	8 282 390	9 169 876	5 685 547
Meer as vyf jaar	3 533 008	4 494 424	2 831 603	3 426 527
	21 906 703	15 436 715	17 374 772	10 823 616
Minus: Uitgestelde finansieringskomponent	(3 504 424)	(3 359 592)	(2 678 281)	(2 335 429)
	18 402 279	12 077 123	14 696 491	8 488 187
Niebedryfslaste	13 435 265	10 347 014	10 293 415	7 301 076
Bedryfslaste	4 967 014	1 730 109	4 403 076	1 187 111
	18 402 279	12 077 123	14 696 491	8 488 187

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

6. Ontasbare bates

Groep	2024			2023		
	Koste	Opgehoopte amortisasie	Drawaarde	Koste	Opgehoopte amortisasie	Drawaarde
Kliënteverhoudings	15 087 624	(6 408 211)	8 679 413	15 087 624	(3 638 686)	11 448 938

Rekonsiliasie van ontasbare bates - Groep - 2024

	Openingsaldo	Amortisasie	Totaal
Kliënteverhoudings	11 448 938	(2 769 525)	8 679 413

Rekonsiliasie van ontasbare bates - Groep - 2023

	Openingsaldo	Byvoegings deur besigheid-samevoegings	Amortisasie	Totaal
Kliënteverhoudings	4 114 355	9 705 101	(2 370 518)	11 448 938

7. Belange in filiale insluitende gekonsolideerde gestruktureerde entiteite

Die volgende tabel lys die entiteite wat deur die groep beheer word, óf direk of indirek deur filiale.

Maatskappy

	% aandeel-houding 2024	% aandeel-houding 2023	Drabedrag 2024	Drabedrag 2023
Oos Vrystaat Kunsmis Eiendoms Beperk	62.07 %	62.07 %	10 706 345	10 706 345
OVK Rekenadienste Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	100	100
Van Lill Woolbuyers Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	120	120
Oos Kaap Boerdery en Graanhandelaars Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	8	8
OVK Eiendomme Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	120	120
Blue Crane Fibre Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	100	100
Matla Energy Eiendoms Beperk	74.00 %	74.00 %	740	740
OVK Finansiële Dienste Eiendoms Beperk	60.00 %	60.00 %	60 060	60 060
Countrywide Fertilizers Eiendoms Beperk	100.00 %	100.00 %	100	100
Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk	60.00 %	60.00 %	7 800 000	7 800 000
Indirek				
Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk	60.00 %	- %	-	-
			18 567 693	18 567 693

Die netto resultate van die filiale word ten volle verantwoord in die finansiële state van die Groep.

Die nie-beherende belang vir die periode is 'n wins van R 4 072 875 (2023: wins R 2 257 634), waarvan 'n wins van R 1 742 090 (2023: wins R 1 659 001) toegeskryf is aan Oos Vrystaat Kunsmis Eiendoms Beperk en 'n wins van R 80 993 (2023: wins R 310 520) toegeskryf is aan Matla Energy Eiendoms Beperk en 'n wins van R 2 199 403 (2023: wins R 311 861) toegeskryf is aan Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk en 'n wins van R 50 389 (2023: verlies R 23 748) toegeskryf is aan OVK Finansiële Dienste Eiendoms Beperk. Die nie-beherende belang is nie weselik vir die groep nie.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

8. Belegging in gesamentlik beheerde ondernemings

Groep

Naam van maatskappy	% aandeel- houding	% aandeel- houding	Drabedrag	Drabedrag
	2024	2023	2024	2023
Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk	49.00 %	49.00 %	1 979 232	2 133 377
Orange River Popcorn Eiendoms Beperk	50.00 %	50.00 %	5 139 816	4 043 479
			<u>7 119 048</u>	<u>6 176 856</u>

Maatskappy

Naam van maatskappy	% aandeel- houding	% aandeel- houding	Drabedrag	Drabedrag
	2024	2023	2024	2023
Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk	49.00 %	49.00 %	59	59
Orange River Popcorn Eiendoms Beperk	50.00 %	50.00 %	60	60
			<u>119</u>	<u>119</u>

a) Belange in gesamentlik beheerde ondernemings

Die uitgereikte aandeelkapitaal van die gesamentlik beheerde ondernemings sowel as die belang wat die groep daarin hou, is onveranderd teenoor die vorige jaar, tensy anders aangedui.

Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk

Die groep hou 'n belang van 49% in Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk. Die groep het die belang gedurende 2005 met die oprigting van die maatskappy verkry.

Orange River Popcorn Eiendoms Beperk

Die groep hou 'n belang van 50% in Orange River Popcorn Eiendoms Beperk. Die groep het die belang op 1 Julie 2004 verkry. Orange River Popcorn Eiendoms Beperk is op 6 Maart 2003 geïnkorporeer.

b) Hoofdoelstellings en aard van besigheid

Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk

Agent vir koop en verkoop van vesel en veselprodukte. Die maatskappy is in Suid-Afrika bedrywig.

Orange River Popcorn Eiendoms Beperk

Aankoop, verpakking en verkoop van springmielies. Die maatskappy is in Suid-Afrika bedrywig.

c) Verpligtinge en voorwaardelike aanspreeklikhede met betrekking tot gesamentlik beheerde ondernemings

Daar is geen verpligtinge en voorwaardelike aanspreeklikhede met betrekking tot die groep se belang in die gesamentlik beheerde ondernemings nie.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

8. Belegging in gesamentlik beheerde ondernemings (vervolg)

d) Finansiële inligting van binnelandse gesamentlik beheerde ondernemings

Opgesomde Staat van Wins of Verlies en Ander Omvattende Inkomste

	Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk		Orange River Popcorn Eiendoms Beperk	
	2024	2023	2024	2023
Inkomste	1 763 223	1 939 942	343 785 697	286 108 755
Waardevermindering	(6 572)	(727)	(149 269)	(149 269)
Finansieringsinkomste	390 551	150 595	252 358	110 943
Ander inkomste en uitgawes	(2 494 629)	(1 876 519)	(330 627 051)	(280 441 127)
Finansieringskoste	-	(19 830)	(10 244 770)	(5 742 951)
Wins voor belasting	(347 427)	193 461	3 016 965	(113 649)
Belasting	93 805	(57 997)	(824 290)	18 107
Wins vir die jaar	(253 622)	135 464	2 192 675	(95 542)
Totale omvattende inkomste	(253 622)	135 464	2 192 675	(95 542)

Opsommende Staat van Finansiële Posisie

Bates

Nie-bedryfsbates

	Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk		Orange River Popcorn Eiendoms Beperk	
	2024	2023	2024	2023
Nie-bedryfsbates	230 473	109 915	1 008 298	1 527 856

Bedryfsbates

Kontant en kontant ekwivalente

20 000 5 006 845 055 18 045

Ander bedryfsbates

9 903 970 9 765 175 45 575 060 29 690 694

Totale bedryfsbates

9 923 970 9 770 181 46 420 115 29 708 739

Laste

Nie-bedryfslaste

Nie-bedryfslaste

- - 309 412 -

Totale nie-bedryfslaste

- - 309 412 -

Bedryfslaste

Handels- en ander krediteure

6 106 910 5 520 883 9 278 520 1 736 676

Ander bedryfslaste

8 285 5 383 27 204 078 21 056 194

Totale bedryfslaste

6 115 195 5 526 266 36 482 598 22 792 870

Totale netto bates

4 039 248 4 353 830 10 636 403 8 443 725

Belegging aan die begin van die jaar

2 133 377 2 127 375 4 043 479 4 091 250

Winsdeel vir die jaar

(124 275) 66 377 1 096 337 (47 771)

Dividende ontvang

(29 870) (60 375) - -

Belegging aan die einde van die jaar

1 979 232 2 133 377 5 139 816 4 043 479

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

9. Beleggings in geassosieerdes

Groep

Naam van maatskappy	% Eie- naarskap- belang 2024	% Eie- naarskap- belang 2023	Drabedrag 2024	Drabedrag 2023
VGK Beleggings Eiendoms Beperk	44.11 %	44.11 %	3 874 442	5 370 209
Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk	- %	39.00 %	-	17 602
			<hr/>	<hr/>
			3 874 442	5 387 811

Maatskappy

Naam van maatskappy	% Eie- naarskap belang 2024	% Eie- naarskap belang 2023	Drabedrag 2024	Drabedrag 2023
VGK Beleggings Eiendoms Beperk	44.11 %	44.11 %	141 643	141 643

a) Belang in geassosieerde maatskappy

Die uitgereikte aandelekapitaal van VGK Beleggings Eiendoms Beperk sowel as die belang wat die groep daarin hou, is onveranderd teenoor die vorige jaar. Die groep het gedurende die vorige jaar 60% belang verkry in Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk wat weer 39% belang in Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk besit. Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk het gedurende die jaar die addisionele 61% belang in Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk bekom.

VGK Beleggings Eiendoms Beperk

Die groep hou 'n belang van 44.11% in VGK Beleggings Eiendoms Beperk. Die groep het 'n belang van 25% verkry gedurende 2005. Die belang hierna verhoog na 32.78% gedurende 2007, na 39.44% in 2014 en na 44.11% in 2016. Daar is geen gekwoteerde markprys beskikbaar vir VGK Beleggings Eiendoms Beperk se aandele nie.

Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk

Die groep hou 60% belang in Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk wat weer 100% belang in Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk besit. Daar is geen gekwoteerde markprys beskikbaar vir Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk se aandele nie. Die direkteure het 'n besluit geneem om die maatskappy binne die volgende 12 maande te likwideer.

b) Hoofdoelstellings en aard van besigheid

VGK Beleggings Eiendoms Beperk

Verhuring van eiendom. Die maatskappy is in Suid-Afrika bedrywig.

Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk

Verkoop van energie besparingsprodukte. Die maatskappy is in Suid-Afrika bedrywig.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

9. Beleggings in geassosieerdes (vervolg)

Finansiële inligting van binnelandse geassosieerde maatskappy

Opgesomde Finansiële prestasie van binnelandse geassosieerde maatskappy

	VGK Beleggings Eiendoms Beperk		Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk	
	2024	2023	2024	2023
Inkomste	3 635 644	3 547 538	-	90 000
Ander inkomste en uitgawes	1 175 453	(187 578)	-	(10 794)
Wins voor belasting	4 811 097	3 359 960	-	79 206
Belasting uitgawe	(1 214 200)	(670 524)	-	(7 799)
Wins vir die jaar	3 596 897	2 689 436	-	71 407
Totale omvattende inkomste	3 596 897	2 689 436	-	71 407
Wins vir die tydperk wat belang besit word	3 596 897	2 689 436	-	71 407
Aangepaste wins	1 528 614	1 680 559	-	45 134
% Belang in geassosieerde maatskappy	44.11%	44.11%		39.00%
Bedrag van belang	674 272	741 294	-	17 602

Opgesomde Staat van Finansiële Posisie

Bates

	VGK Beleggings Eiendoms Beperk		Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk	
	2024	2023	2024	2023
Nie-bedryfs	31 021 484	28 365 577	-	-
Bedryfs	2 249 458	5 259 908	-	58 221

Totale bates

	33 270 942	33 625 485	-	58 221
--	------------	------------	---	--------

Laste

Nie-bedryfs	4 903 990	4 265 536	-	-
Bedryfs	655 825	445 200	-	13 087

Totale laste

	5 559 815	4 710 736	-	13 087
--	-----------	-----------	---	--------

Totale netto bates

	27 711 127	28 914 749	-	45 134
--	------------	------------	---	--------

	VGK Beleggings Eiendoms Beperk		Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk	
	2024	2023	2024	2023
Belegging aan die begin van die jaar	5 370 209	4 628 915	17 602	-
Addisionele belang verkry tot filiaal	-	-	(17 602)	-
Winsdeel vir die jaar	674 272	741 294	-	17 602
Vorige jaar dividend	(52 530)	-	-	-
Dividend ontvang	(2 117 509)	-	-	-
Belegging aan die einde van die jaar	3 874 442	5 370 209	-	17 602

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
10. Ander finansiële bates				
Teen billike waarde deur wins of verlies:				
Ongenoteerde aandele	94 931	94 931	94 931	94 931
Ongenoteerde aandele				
BKB Beperk	108	108	108	108
Senwes Beperk	64 823	64 823	64 823	64 823
Findoza Eiendoms Beperk	30 000	30 000	30 000	30 000
	94 931	94 931	94 931	94 931

Billikewaarde inligting

Ongenoteerde beleggings wat nie 'n gekwoteerde prys in 'n aktiewe mark het nie, en waarvan die billike waarde nie betroubaar gemeet kan word nie, word teen kosprys gemeet.

Die maksimum blootstelling aan kredietrisiko op die verslagdoeningsdatum is gelyk aan die billike waarde van ekwiteitsbeleggings.

11. Uitgestelde belasting

Uitgestelde belastinglas

Versnelde kapitaalkortings vir belastingdoeleindes	(18 254 769)	(11 958 355)	(16 866 360)	(10 483 564)
Met verkryging van filiaal	(15 561 316)	(15 561 316)	-	-
Tydlike verskil weens billike waarde aanpassing op belegging	(7 286 143)	(5 774 166)	-	-
Tydlike verskil weens vooruitbetalings	(1 015 701)	-	(1 015 701)	-
Tydlike verskille weens langtermynhuurkope en termynlenings	(5 134 113)	(9 239 909)	(5 134 113)	(9 251 342)
Tydlike verskil weens reg-van-gebruik bate	(4 057 935)	-	(3 426 306)	-
Tydlike verskil weens korting verdeling	(82 148)	-	(82 148)	-
Totale uitgestelde belastinglas	(51 392 125)	(42 533 746)	(26 524 628)	(19 734 906)

Uitgestelde belastingbate

Tydlike verskil weens huuraanspreeklikheid	4 685 783	300 152	3 968 053	291 247
Tydlike verskil weens eiendom, aanleg en toerusting	42 315	69 290	-	-
Tydlike verskil weens opgelope verlof en bonus	4 868 378	4 813 383	4 482 123	4 340 323
Tydlike verskil weens kredietverlies toelaag	6 655 706	18 131	6 627 908	-
Tydlike verskil weens voorsienings	7 300 035	5 671 424	7 193 755	5 590 421
Tydlike verskil weens korting verdeling	352 806	280 340	-	-
Tydlike verskil weens vooruitontvange inkomste	47 986	119 147	-	-
Tydlike verskil weens algemene voorsienings	5 163 935	6 695 934	4 984 051	6 501 306
Belastingverlies beskikbaar vir verrekening teen toekomstige belasbare inkomste	1 099 632	1 019 930	-	-
Totale uitgestelde belastingbate	30 216 576	18 987 731	27 255 890	16 723 297

Die uitgestelde belastingbates en die uitgestelde belastinglas is verwant aan inkomstebelasting in dieselfde jurisdiksie, en die wet laat netto vereffening toe. Dus is dit in die staat van finansiële posisie verreken as volg:

Uitgestelde belastinglas	(23 602 676)	(25 363 914)	-	(3 011 609)
Uitgestelde belastingbate	2 427 127	1 817 899	731 262	-
Totale netto uitgestelde belastingbate	(21 175 549)	(23 546 015)	731 262	(3 011 609)

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
11. Uitgestelde belasting (vervolg)				
Rekonsiliasie van uitgestelde belastingbate				
Aan begin van die jaar	(23 546 015)	(13 918 601)	(3 011 609)	3 733 988
Slytasietoelae	(227 433)	764 397	(286 839)	761 899
Billike waarde aanpassing	(1 511 977)	(3 087 599)	-	-
Vooruitbetalings	(3 661)	(168 649)	(3 661)	(168 649)
Langtermynhuurkope en termynlenings	4 117 228	(2 531 704)	4 117 228	(2 531 704)
Reg-van-gebruik bate	(1 279 971)	23 409	(1 425 744)	25 627
Korting verdeling	49 973	43 233	(22 494)	35 546
Huuraanspreeklikheid	1 596 235	-	1 676 244	-
Opgelope verlof en bonus	32 655	68 895	141 800	23 304
Kredietverlies toelaag	542 226	1 333 997	531 951	1 321 772
Voorsiening vir uitgawes	517 863	(6 725 303)	531 641	(6 788 081)
Vooruitontvange inkomste	(71 162)	179 935	-	-
Algemene voorsiening	(1 471 210)	708 529	(1 517 255)	574 689
Aangeslane verlies	79 700	(239 249)	-	-
Verhaling - vorige jaar regstelling	-	2 695	-	-
	(21 175 549)	(23 546 015)	731 262	(3 011 609)

Erkenning van uitgestelde belastingbate

'n Entiteit sal die bedrag van 'n uitgestelde belastingbate en die aard van die bewys wat die erkenning daarvan ondersteun, openbaar wanneer:

- die benutting van die uitgestelde belastingbate afhanklik is van toekomstige belasbare winste wat meer is as die winste voortspruitend uit die omswaai van 'n bestaande belasbare tydelike verskil; en
- die entiteit óf in die huidige óf in die vorige tydperk 'n verlies gely het in die belastingjurisdiksie wat op die uitgestelde belastingbate betrekking het.

12. Lenings aan groepmaatskappye en verwante entiteite

Houermaatskappy

OVK Beherend Eiendoms Beperk (Belegging in filiaal) 1 070 1 070 1 070 1 070

Filiale en gesamentlik beheerde ondernemings

Oos Vrystaat Kunsmis Eiendoms Beperk - - - 3 336 826
 OVK Rekenaardienste Eiendoms Beperk (Aandeel Transaksie) - - 69 972 691 67 135 763
 Oos Kaap Boerdery en Graanhandelaars Eiendoms Beperk - - 400 000 400 000
 Blue Crane Fibre Eiendoms Beperk - - 1 915 810 2 809 225
 Van Lill Woolbuyers Eiendoms Beperk - - 2 821 550 1 745 577
 Matla Energy Eiendoms Beperk - - 5 351 790 1 418 181
 OVK Finansiële Dienste Eiendoms Beperk - - - 49 347
 Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk - - 14 746 149 6 093 649
 Countrywide Fertilizers Eiendoms Beperk - - 27 443 1 000

Verwante entiteite

OVK Enterprise Eiendoms Beperk 11 582 4 586 096 11 582 4 586 096
 OVK Empowerment Eiendoms Beperk 10 211 792 9 192 267 10 211 792 9 192 267

10 224 444 13 779 433 105 459 877 96 769 001

Die lenings word evalueer vir die verwagte kredietverliese deur 'n 12 maande verwagte kredietverlies toe te pas.

Die kredietrisiko op lenings aan groepmaatskappye is laag en daar is geen voorsiening vir kredietverliese gemaak nie.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
	R	R	R	R

12. Lenings aan groepmaatskappye en verwante entiteite (vervolg)

Die lening aan Oos Vrystaat Kunsmis Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 0.50% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan OVK Rekenaardienste Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 2.00% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan Oos Kaap Boerdery en Graanhandelaars Eiendoms Beperk verdien rente teen die toepaslike bank beleggingskoers en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan Blue Crane Fibre Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 2.00% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan Van Lill Woolbuyers Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 2.00% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan Matla Energy Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 0.50% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan OVK Empowerment Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 1.50% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan OVK Beherend Eiendoms Beperk verdien geen rente en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan OVK Enterprise Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 1.50% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan OVK Finansiële Dienste Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 0.50% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 0.50% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening aan Countrywide Fertilizers Eiendoms Beperk verdien rente teen primakoers minus 2.00% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Openbaarmaking tussen nie-bedryfsbates en bedryfsbates

Nie-bedryfsbates	10 211 792	-	80 184 483	-
Bedryfsbates	12 652	13 779 433	25 275 394	96 769 001
	10 224 444	13 779 433	105 459 877	96 769 001

Blootstelling tot kredietrisiko

Die lenings word evalueer vir die verwagte kredietverliese deur 'n 12 maande verwagte kredietverlies toe te pas. Die kredietrisiko op lenings aan groepmaatskappy is laag en daar is geen voorsiening vir kredietverliese gemaak nie.

Billike waarde van lenings aan groepmaatskappye en verwante entiteite

Die billike waarde van lenings aan groepmaatskappye en verwante entiteite is gelyk aan hulle drabedrae.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
13. Langtermynhuurkope en termynlenings				
Bruto belegging in die betaalbare hure				
- binne een jaar	172 960 842	174 117 822	172 960 842	174 117 822
- binne twee tot vyf jaar	291 793 349	328 198 646	291 793 349	328 198 646
- na vyf jaar	-	-	-	-
	<u>464 754 191</u>	<u>502 316 468</u>	<u>464 754 191</u>	<u>502 316 468</u>
minus: onverdiende finansieringsinkomste	(86 067 996)	(93 922 815)	(86 067 996)	(93 922 815)
	378 686 195	408 393 653	378 686 195	408 393 653
Nie-bedryfsbates	205 725 353	234 275 831	205 725 353	234 275 831
Bedryfsbates ingesluit by debiteure	172 960 842	174 117 822	172 960 842	174 117 822
	378 686 195	408 393 653	378 686 195	408 393 653

Die drawaardes van langtermynhuurkope en termynlenings reflekteer hulle billike waarde.

Huurkope kan oor tydperke langer as 12 maande betaal word. Die onderliggende bates dien as sekuriteit vir die skuld. Die onderskeie rekenings dra rente teen wisselende rentekoerse.

Die gemiddelde effektiewe leningskoerse vir huurkope en termynlenings was 14.61% (2023: 13.43%).

Huurkope word as agterstallig beskou wanneer een paaiement agterstallig is of die realiseerbare waarde van die item onder huurkoop minder is as die aflosbare bedrag.

Termynlenings word as agterstallig beskou wanneer een paaiement agterstallig is.

Die ouderdomsontleding van totale huurkope en termynlenings is soos volg:

Nie agterstallig op balansstaatdatum	352 588 081	388 030 450	352 588 081	388 030 450
Betaalbaar op balansstaatdatum				
- agterstallig	26 098 114	20 363 203	26 098 114	20 363 203
	378 686 195	408 393 653	378 686 195	408 393 653

Handelsdebiteure, huurkope en termynlenings word gesamentlik getoets vir waardedaling, verwys na aantekening 18.

Voorsienings op langtermynhuurkope en termynlenings beloop R 2 539 467 (2023: R 1 057 913) wat by aantekening 18 ingesluit is.

14. Ledefondse

Drawaarde

Saldo aan die begin van die jaar	571	549	571	549
Ledefondse ontvang	-	22	-	22
Ledefondse verkoop	(571)	-	(571)	-
	<u>-</u>	<u>571</u>	<u>-</u>	<u>571</u>
Nie-bedryfsbates	-	571	-	571
Bedryfsbates	-	-	-	-
	<u>-</u>	<u>571</u>	<u>-</u>	<u>571</u>
Ledefondse				
Klein Karoo Landbou Beperk	-	571	-	571

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
15. Voorraad				
Maalbedryf	16 727 429	23 506 984	16 727 429	23 506 984
Handelsvoorraad	442 111 292	375 631 297	411 069 684	348 907 813
Meganisasie voorraad	199 031 464	224 395 189	199 031 464	224 395 189
Graanvoorraad teen billike waarde	436 221 141	624 775 091	436 221 141	624 775 091
Vesel	13 751 700	23 225 760	11 246 776	18 560 187
Voertuie en onderdele	73 440 375	46 704 646	62 695 328	36 366 374
Werk-in-proses	108 038	516 341	-	-
	1 181 391 439	1 318 755 308	1 136 991 822	1 276 511 638

Billike waarde met tweedevlak-insetdata gemeet

436 221 141 624 775 091 436 221 141 624 775 091

Die billikewaarde-aanpassings van graanvoorraad word as 'n afsonderlike item by ander winste en verliese ingesluit en dienooreenkomstig in aantekening 33 geopenbaar. Die waarde van die graanvoorraad is bereken deur Safex min vervoerdiffrensiaal volgens die JSE plus aankoopspremies.

16. Afgeleide finansiële instrumente en skansinligting

SAFEX - Koperskontrakte - Billike waarde skans - Bates	-	27 198 145	-	27 198 145
SAFEX - Produsentekontrakte - Billike waarde skans - Laste	(3 260 317)	(16 973 496)	(3 260 317)	(16 973 496)
SAFEX - Koperskontrakte - Billike waarde skans - Laste	(14 183 405)	-	(14 183 405)	-
	(17 443 722)	10 224 649	(17 443 722)	10 224 649
Bedryfsbates	-	27 198 145	-	27 198 145
Bedryfslaste	(17 443 722)	(16 973 496)	(17 443 722)	(16 973 496)
	(17 443 722)	10 224 649	(17 443 722)	10 224 649

Die SAFEX - Billike waarde skans hou verband met graankontrakte. Verwys na aantekening 4 vir meer openbaarmaking van die waardasie beleid en proses.

Afgeleide finansiële instrumente word as 'n bedryfsbate of -las geklassifiseer. Die volle billike waarde van 'n afgeleide skansinstrument word as 'n nie-bedryfsbate of -las geklassifiseer indien die oorblywende tydperk tot vervaldatum van die verskanste item meer as 12 maande is en as 'n bedryfsbate of las indien die tydperk tot vervaldatum van die verskanste item minder as 12 maande is.

Die maksimum blootstelling aan kredietrisiko op die verslagdoeningsdatum is gelyk aan die billike waarde van instrument.

17. Konstruksiekontrakte

Onvoltooide kontrakte aan die einde van die verslagdoeningsdatum

Kontrak bates	9 478 513	225 646	-	-
---------------	-----------	---------	---	---

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
18. Handels- en ander debiteure				
Finansiële instrumente:				
Handelsdebiteure	2 758 586 975	2 838 983 040	2 742 277 431	2 826 022 609
Langtermynhuurkope en termynlenings	172 960 842	174 117 822	172 960 842	174 117 822
Safex deposito deur Oos Kaap Boerdery en Graanhandelaars Eiendoms Beperk	41 432 871	44 941 829	41 432 871	44 941 829
Toelaag vir kredietverliese	(39 266 801)	(34 582 910)	(39 095 204)	(34 474 747)
Handels- en ander debiteure teen geamortiseerde koste	2 933 713 887	3 023 459 781	2 917 575 940	3 010 607 513
Ander debiteure	25 549 482	19 363 495	25 508 077	16 034 199
Nie-finansiële instrumente:				
BTW ontvangbaar	34 456 628	23 024 706	33 197 893	22 351 390
Totale handels- en ander debiteure	2 993 719 997	3 065 847 982	2 976 281 910	3 048 993 102

Kategorie van handels- en ander debiteure

Handels- en ander debiteure word soos volg gekategoriseer volgens IFRS 9: Finansiële instrumente:

Teen geamortiseerde koste	2 959 263 369	3 042 823 276	2 943 084 017	3 026 641 712
Nie-finansiële instrumente	34 456 628	23 024 706	33 197 893	22 351 390
	2 993 719 997	3 065 847 982	2 976 281 910	3 048 993 102

Blootstelling tot kredietrisiko

Handelsdebiteure stel die maatskappy inherent aan kredietrisiko bloot. Dit is die risiko dat die maatskappy finansiële verlies sal lei indien kliënte nie betalings nakom nie.

Ten einde die risiko van finansiële verlies van wanbetalings te verminder, handel die maatskappy met kredietwaardige kliënte of wanneer 'n konsekwente betalingsgeskiedenis by 'n kliënt bestaan. Voldoende sekuriteite of waarborg word ook verkry indien toepaslik. Elke kliënt word individueel vir kredietwaardigheid geanaliseer voordat die terme en voorwaardes aangebied word. Statistiese kredietpuntmodelle word gebruik om kliënte te analiseer. Hierdie modelle maak gebruik van inligting wat deur die kliënte sowel as eksterne data (waar beskikbaar) verskaf word. Kredietlimiete is in plek en word hersien en goedgekeur deur kredietbestuurders en senior kredietkomitee. Die blootstelling aan kredietrisiko en die kredietwaardigheid van kliënte word voortdurend gemonitor.

Die gemiddelde kredietperiode op handelsdebiteure is 178.82 dae (2023: 166.71 dae). Rente vanaf prima minus 0.5% tot prima plus 8% word gehê op uitstaande handelsdebiteure .

'n Slegteskuld voorsiening word erken vir alle handelsdebiteure, ooreenkomstig IFRS 9 Finansiële Instrumente en word aan die einde van elke verslagdoeningstydperk gemonitor. Bykomend tot die toelaag vir kredietverliese word handelsdebiteure afgeskryf wanneer daar geen redelike verwagting van herstel is nie, byvoorbeeld wanneer 'n debiteur onder likwidasie geplaas is. Handelsdebiteure wat afgeskryf is, is in sommige gevalle steeds onderworpe aan invorderingsaksies. 'n Bedrag van R 1 031 027 van die R 4 037 487 wat as slegte skuld in die huidige finansiële jaar afgeskryf is, is nog onderworpe aan invorderingsaksies.

Ander debiteure word oorweeg vir kredietrisiko op 'n bestuursoorweging basis en indien toepaslik word 'n voorsiening vir slegte skuld tesame met handelsdebiteure geskep.

Die groep meet die verliestoelaag vir handelsdebiteure deur die vereenvoudigde benadering toe te pas wat deur IFRS 9 voorgeskryf word. In ooreenstemming met hierdie benadering word die verliestoelaag op handelsdebiteure bepaal as die leeftyd verwagte kredietverliese op handelsdebiteure. Hierdie lewenslange verwagte kredietverliese word beraam deur gebruik te maak van 'n voorsieningsmatriks, wat hieronder aangebied word.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R

18. Handels- en ander debiteure (vervolg)

Die verwagte kredietverliese word gemeet deur debiteure te groepeer op grond van gedeelde kredietrisiko eienskappe en die dae wat die debiteure agterstallig is. Die verwagte verlieskoerse wat in die model gebruik word, is gebaseer op die slegte skuld wat afgeskryf is, persentasie van rekeninge agterstallig, weerpatrone en ekonomiese groei in die bedieningsgebiede oor 'n 5 jaar tydperk. Die historiese verlieskoerse word aangepas om huidige en toekomstige inligting oor makro-ekonomiese faktore te weerspieël wat die vermoë van die kliënte beïnvloed om betalings te maak. Die groep het die verwagte ekonomiese groei geïdentifiseer as die mees relevante faktor, wat dan gebruik word om die historiese verlieskoerse aan te pas. Daar is ook gekyk na kliënte met termynlenings, Afbetalings verkoop ooreenkoms en produksie lenings of die kliënt nog voortgaan met sy boerdery bedrywighede. Aangesien 'n kliënt wat nie meer voortgaan met sy bedrywighede, 'n hoër risiko is vir wanbetaling.

Geen verwante party saldo's vorm deel van die toelaag vir kredietverliese.

Die verliestoelae soos op 29 Februarie 2024 en 28 Februarie 2023 (volgens IFRS 9) is soos volg bepaal:

Groep	2024	2024	2023	2023
	Geskatte bruto drabedrag	Toelaag vir kredietverliese (Leeftyd verwagte krediet verlies)	Geskatte bruto drabedrag	Toelaag vir kredietverliese (Leeftyd verwagte krediet verlies)
Verwagte kredietverlieskoers:				
Nie agterstallig nie: 0.21% (2023: 0.18%)	2 895 955 011	6 069 203	3 073 610 246	5 407 488
0 - 30 dae agterstallig: 0.21% (2023: 2.59%)	86 995 093	185 474	88 572 429	2 296 756
31 - 60 dae agterstallig: 5.95% (2023: 0.81%)	20 551 026	1 222 710	48 913 864	397 645
61 - 90 dae agterstallig: 1.39% (2023: 6.27%)	10 184 624	141 840	8 215 153	514 820
Meer as 90 dae agterstallig: 19.18% (2023: 35.57%)	165 020 287	31 647 574	73 006 829	25 966 201
Totaal	3 178 706 041	39 266 801	3 292 318 521	34 582 910
Maatskappy				
	2024	2024	2023	2023
	Geskatte bruto drabedrag	Toelaag vir kredietverliese (Leeftyd verwagte krediet verlies)	Geskatte bruto drabedrag	Toelaag vir kredietverliese (Leeftyd verwagte krediet verlies)
Verwagte kredietverlies koers:				
Nie agterstallig nie: 0.21% (2023: 0.17%)	2 880 303 590	6 022 475	3 059 504 250	5 398 405
0 - 30 dae agterstallig: 0.21% (2023: 2.53%)	86 670 059	177 712	90 040 732	2 278 198
31 - 60 dae agterstallig: 5.95% (2023: 0.80%)	20 492 013	1 218 610	48 819 803	389 713
61 - 90 dae agterstallig: 1.34% (2023: 6.17%)	10 112 851	135 212	8 161 758	503 288
Meer as 90 dae agterstallig: 19.14% (2023: 35.57%)	164 817 984	31 541 194	72 831 548	25 905 143
Totaal	3 162 396 497	39 095 203	3 279 358 091	34 474 747

Langtermynhuurkope en termynlenings (Aantekening 13) is ook ingesluit by die voorsiening.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
	R	R	R	R

18. Handels- en ander debiteure (vervolg)

Rekonsiliasie van krediet verliestoelaag

Die volgende tabel toon die beweging in die verliestoelaag (lewenslange verwagte kredietverliese) vir handels- en ander debiteure:

Opening saldo	(34 582 910)	(25 764 045)	(34 474 747)	(25 738 825)
Toevoegings	(8 751 913)	(12 117 427)	(8 657 944)	(12 027 132)
Afgeskryf	4 068 022	3 298 562	4 037 487	3 291 210
Eindsaldo	(39 266 801)	(34 582 910)	(39 095 204)	(34 474 747)

Verandering as gevolg van kredietrisiko beloop (R 27 543 456) (2023: R 8 353 708) van die totale bedrag, terwyl verandering in debiteure R 32 163 913 (2023: R 17 089 630) beloop vir die maatskappy.

Verandering as gevolg van kredietrisiko beloop (R 27 581 752) (2023: (R 8 316 683)) van die totale bedrag, terwyl verandering in debiteure R 32 265 643 (2023: R 17 134 548) beloop vir die groep.

Billike waarde van handels- en ander debiteure

Die drawaarde van handelsdebiteure reflekteer hulle billike waarde.

19. Kontant en kontantekwivalente

Kontant en kontantekwivalente bestaan uit:

Standard Bank oproep deposito rekening	3 264 158	226 863	-	-
Bank en kontant	39 270 111	46 141 876	34 601 753	41 516 851
	42 534 269	46 368 739	34 601 753	41 516 851

Kredietgehalte van kontant by bank en korttermyndeposito's, kontant voorhande uitgesluit

Die kredietgehalte van kontant by die bank en korttermyndeposito's, kontant voorhande uitgesluit, wat nie agterstallig of oninbaar is nie, kan evalueer word met verwysing na eksterne kredietgraderings (indien beskikbaar) of na historiese inligting oor teenparty wanbetalingskoerse:

Kredietgradering (Fitch)

ABSA - BB-	25 368 351	23 780 630	20 756 162	19 200 777
Standard Bank - BB-	8 766 309	7 413 477	5 502 151	7 186 613
Eerste Nasionale Bank - BB-	6 175 342	15 111 605	6 169 727	15 081 841
	40 310 002	46 305 712	32 428 040	41 469 231

BB- : Verpligtinge gegradeer as BB- het 'n verhoogde kwesbaarheid tot wanbetalingsrisiko. Dit is meer vatbaar vir ongunstige veranderinge in besigheid of ekonomiese toestande, maar dit is steeds finansiële buigsaam.

Billike waarde van kontant en kontantekwivalente

Die billike waarde van kontant en kontantekwivalente is gelyk aan die drabedrae.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
20. Aandelekapitaal				
Gemagtigde aandele				
59 013 515 gewone aandele van R1 elk	59 013 515	59 013 515	59 013 515	59 013 515
42 295 705 aflosbare pariwaarde voorkeuraandele van 1 sent elk	422 957	422 957	422 957	422 957
5 000 000 Klas B aandele	-	-	-	-
	59 436 472	59 436 472	59 436 472	59 436 472
Rekonsiliasie van getal uitgereikte gewone aandele:				
Gerapporteer begin van die jaar	56 513 515	56 513 515	56 513 515	56 513 515
Einde van die jaar	56 513 515	56 513 515	56 513 515	56 513 515
Rekonsiliasie van getal uitgereikte Klas B aandele:				
Gerapporteer begin van die jaar	904 522	1 031 001	904 522	1 031 001
Beweging vir die jaar	(132 626)	(126 479)	(132 626)	(126 479)
Einde van die jaar	771 896	904 522	771 896	904 522
Uitgereik				
56 513 515 (2023: 56 513 515) Gewone aandele van R1 elk	56 513 515	56 513 515	56 513 515	56 513 515
771 896 (2023: 904 522) Klas B aandele	9 772 002	11 525 865	9 772 002	11 525 865
Aandelepremie	24 940	24 940	24 940	24 940
	66 310 457	68 064 320	66 310 457	68 064 320
Die uitgereikte aandele is ten volle betaal.				
3 888 825 (2023: 3 888 825) gewone aandele van Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk word gehou deur OVK Rekenaardienste Eiendoms Beperk.				
Beperkings:				
Die toekenning van Klas B aandele was beperk tot personeel wat voorheen deel was van die 'OVK Werknemertrust' en dra nie stemreg by aandeelhoudersvergaderings nie.				
21. Lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite				
Filiale, gesamentlik beheerde ondernemings en geassosieerdes				
Oos Vrystaat Kunsmis Eiendoms Beperk	-	-	7 152 171	-
Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk	9 314 047	8 975 742	9 314 047	8 975 742
Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk	-	45 877	-	-
	9 314 047	9 021 619	16 466 218	8 975 742
Verwante entiteite				
OVK Empowerment Eiendoms Beperk	10 255 897	9 181 554	-	-
OVK Enterprise Eiendoms Beperk	9 390	4 590 777	-	-
	10 265 287	13 772 331	-	-
Bedryfslaste	19 579 334	22 793 950	16 466 218	8 975 742

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
	R	R	R	R

21. Lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite (vervolg)

Die lening vanaf Oos Vrystaat Kunsmis Eiendoms Beperk dra rente teen primakoers minus 2.00% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening vanaf Sinethemba Mafama Eiendoms Beperk dra rente teen primakoers minus 2.00% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening vanaf Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk dra geen rente en het geen terugbetalings voorwaardes nie.

Die lening vanaf OVK Empowerment Eiendoms Beperk dra rente teen primakoers minus 0.50% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Die lening vanaf OVK Enterprise Eiendoms Beperk dra rente teen primakoers minus 0.50% en het geen terugbetalingsvoorwaardes nie.

Billike waarde van lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite

Die billike waarde van lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite is gelyk aan die drabedrae.

22. Lenings vanaf aandeelhouers

Aandeelhouerslening A Die lening bestaan uit fondse wat aan rekeninghouers toegeken is ten opsigte van die lojaliteitskema van OVK en waarmee daar nog nie OVK aandele vir die rekeninghouer aangekoop is nie. Geen renteverpligtinge is van toepassing op hierdie lening nie.	5 373 826	3 963 510	5 373 826	3 963 510
Oos Vrystaat Kaap Beherend Eiendoms Beperk Geen renteverpligting heers op hierdie lening nie en dit het geen terugbetalingsvoorwaardes.	104 489	151 687	104 489	151 687
OVK Beleggingsrekening Die OVK Beleggingsrekening bestaan uit lenings verkry by aandeelhouers en is terugbetaalbaar met 'n 14 dae kennisgewingstydperk. Rente word verdien teen bankprima minus 2.50% per jaar.	318 439 354	276 898 204	318 439 354	276 898 204
	323 917 669	281 013 401	323 917 669	281 013 401

Die aandeelhouerslenings is terugbetaalbaar op aanvraag. Die lenings dien as sekuriteit vir bedrae verskuldig aan die maatskappy.

Billike waarde van lenings vanaf aandeelhouers

Die billike waarde van lenings vanaf aandeelhouers is gelyk aan die drabedrag.

Korttermynlenings	292 981 171	262 252 096	292 981 171	262 252 096
Finansieringskoste	30 936 498	18 761 305	30 936 498	18 761 305
	323 917 669	281 013 401	323 917 669	281 013 401

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R

23. Kontrak verpligtinge

Opsomming van kontrak verpligtinge

Kontrak verpligtinge	-	225 140	-	-
----------------------	---	---------	---	---

Rekonsiliasie van kontrak verpligtinge

Openingsbalans	225 140	-	-	-
Betalings vooruit ontvang	-	225 140	-	-
Vooruitontvang benut	(225 140)	-	-	-
	-	225 140	-	-

24. Handels- en ander krediteure

Finansiële instrumente:

Handelskrediteure	536 898 533	603 776 657	530 009 883	599 473 379
ABSA Kommoditeitsfinansiering	133 135 079	440 031 948	133 135 079	440 031 948

Nie-finansiële instrumente:

Inkomste vooruitontvang en deposito's	9 485 639	13 774 830	9 307 915	13 333 544
Opgelope uitgawes	46 421 762	29 033 952	46 421 762	29 033 952
Ander betaalbare rekeninge	25 834 929	22 315 836	23 001 797	20 576 707
BTW	2 867 896	878 580	-	-

754 643 838 1 109 811 803 741 876 436 1 102 449 530

Finansiële instrumente en nie-finansiële instrumente komponente van handels- en ander krediteure

Teen geamortiseerde koste	670 033 612	1 043 808 605	663 144 962	1 039 505 327
Nie-finansiële instrumente	84 610 226	66 003 198	78 731 474	62 944 203
	754 643 838	1 109 811 803	741 876 436	1 102 449 530

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
	R	R	R	R

24. Handels- en ander krediteure (vervolg)

Billike waarde van handels- en ander krediteure

Die drawaarde van handels- en ander krediteure reflekteer hulle billike waarde.

25. Werknemersvoordele verskuldig

Rekonsiliasie van werknemersvoordele verskuldig - Groep - 2024

	Openingsaldo	Uitgawe	Opgeloop	Totaal
Werknemersvoordele	42 504 861	(32 253 073)	34 248 392	44 500 180

Rekonsiliasie van werknemersvoordele verskuldig - Groep - 2023

	Openingsaldo	Uitgawe	Opgeloop	Totaal
Werknemersvoordele	64 899 550	(37 439 935)	15 045 246	42 504 861

Rekonsiliasie van werknemersvoordele verskuldig - Maatskappy - 2024

	Openingsaldo	Uitgawe	Opgeloop	Totaal
Werknemersvoordele	40 749 770	(32 051 435)	34 545 660	43 243 995

Rekonsiliasie van werknemersvoordele verskuldig - Maatskappy - 2023

	Openingsaldo	Uitgawe	Opgeloop	Totaal
	63 454 340	(36 718 282)	14 013 712	40 749 770

Werknemersvoordele verskuldig bestaan uit die volgende bedrae:

Windsdeling	27 187 692	25 775 813	26 643 538	24 674 499
Verlof	15 889 674	15 387 938	15 263 124	14 814 226
Bonus	1 422 814	1 341 110	1 337 333	1 261 045
	44 500 180	42 504 861	43 243 995	40 749 770

Werknemersvoordele verskuldig is voorsien vir aansporingsvergoeding in ooreenstemming met 'n formele aansporingsvergoedingskema sowel as die monetêre waarde van verskuldigde verlof nie op jaareinde deur werknemers geneem nie.

Windsdeling word voorsien volgens finansiële resultate en doelwitte en is onderhewig aan goedkeuring deur Direksie en word aan werknemers betaal wat in diens is op 30 Junie en ten opsigte van graansilo's se personeel op 30 November.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R

26. Voorsienings

Rekonsiliasie van voorsienings - Groep - 2024

	Openingsaldo	Toevoegings	Aangewend/ Teruggeskryf	Eind saldo
Instandhouding en herstelwerk voorsiening	1 503 154	233 500	(1 503 154)	233 500
Nywerhede voorsiening vir vervoer, munisipale dienste en ander	862 893	2 201 377	(862 893)	2 201 377
Personeelkoste voorsienings	1 613 878	1 645 897	(1 613 878)	1 645 897
Motorhandelaar voorsienings	536 478	27 175 671	(27 712 149)	-
Motorhandelaar kommissie voorsienings	588 787	281 907	(588 787)	281 907
Meganisasie waarborg voorsienings	9 445 049	7 644 277	(5 304 047)	11 785 279
Meganisasie diensplan voorsiening	720 143	2 445 920	(359 361)	2 806 702
Meganisasie kosprys voorsiening	137 852	12 247 554	(8 090 182)	4 295 224
Jeugsubsidie voorsiening	5 000 000	75 017 236	(5 000 000)	75 017 236
Vesel - voorsiening munisipale dienste en skeerpermitte	-	622 492	-	622 492
Ander algemene voorsienings	2 446 021	1 910 993	(3 175 190)	1 181 824
Graan - Vraggeld en hantering	-	3 271 870	-	3 271 870
	22 854 255	134 698 694	(54 209 641)	103 343 308

Rekonsiliasie van voorsienings - Maatskappy - 2024

	Openingsaldo	Toevoegings	Aangewend/ Teruggeskryf	Eind saldo
Instandhouding en herstelwerk voorsien	1 493 154	233 500	(1 493 154)	233 500
Nywerhede voorsiening vir vervoer, munisipale dienste en ander	280 725	1 638 273	(280 725)	1 638 273
Personeelkoste voorsienings	1 613 878	1 645 897	(1 613 878)	1 645 897
Motorhandelaar waarborg/eise voorsienings	285 599	23 018 928	(23 304 527)	-
Motorhandelaar kommissie	493 050	179 867	(493 050)	179 867
Meganisasie waarborg voorsienings	9 445 049	7 644 277	(5 304 047)	11 785 279
Meganisasie diensplanne voorsienings	720 143	2 445 920	(359 361)	2 806 702
Meganisasie kosprys voorsienings	137 852	12 247 554	(8 090 182)	4 295 224
Jeugsubsidie voorsiening	5 000 000	75 017 236	(5 000 000)	75 017 236
Graan - vraggeld en hantering	-	3 271 870	-	3 271 870
Vesel - voorsienings munisipale dienste en skeerpermitte	-	622 492	-	622 492
Ander algemene voorsienings	2 446 021	1 471 047	(3 175 190)	741 878
	21 915 471	129 436 861	(49 114 114)	102 238 218

27. Oortrokke bank

Oortrokke bank	1 815 757 723	1 990 522 921	1 815 757 723	1 990 522 921
----------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Kredietgehalte van oortrokke bank

Die kredietgehalte van oortrokke bank wat nie agterstallig of oninbaar is nie, kan evalueer word met verwysing na eksterne kredietgraderings (indien beskikbaar) of na historiese inligting oor teenpartywanbetalingskoerse:

Kredietgradering (Fitch)

ABSA - BB-	1 815 757 723	1 990 522 921	1 815 757 723	1 990 522 921
------------	---------------	---------------	---------------	---------------

BB- : Verpligtinge gegradeer as BB- het 'n verhoogde kwesbaarheid tot wanbetalingsrisiko. Dit is meer vatbaar vir ongunstige veranderinge in besigheid of ekonomiese toestande, maar dit is steeds finansiële buigsaam.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R

27. Oortrokke bank (vervolg)

Sekuriteite

ABSA hou die volgende sekuriteite:

- Sessie van alle debiteure.
- Algemene notariële verbande vir R300 000 000 oor handelsvoorraad en graanvoorraad.
- Eerste dekkingsverband vir R50 000 000 oor Erf 814, Swartkops, Port Elizabeth.
- Eerste dekkingsverband vir R40 000 000 oor Clocolan eiendom.
- Sessie deur die lener van 'n korttermynversekeringspolis vir 'n bedrag van nie minder nie as die vervangingswaarde van handelsvoorraad, graanvoorraad en vaste eiendom soos hierbo genoem.

Billike waarde van oortrokke bank

Die billike waarde van oortrokke bank is gelyk aan die drabedrae.

28. Inkomste*

Inkomste uit kontrakte met kliënte

Verkoop van goedere	6 884 429 459	6 784 262 784	6 607 337 826	6 598 841 825
Dienslewering	26 052 008	24 378 709	21 982 450	20 872 299
Graan hantering en stoorgelde	114 203 629	87 797 132	114 203 629	87 797 132
Kommissie ontvang	108 190 966	111 011 574	102 700 835	106 402 593
Skeerkoste verhaal	12 242 158	8 244 395	10 022 493	6 060 374
Saampers en verskeping	27 254 982	25 562 054	27 254 982	25 562 054
Vesel bin verkope	125 948 664	117 093 427	125 948 664	117 093 427
Nie-hoofstroom inkomste	2 447 092	5 105 062	2 447 092	3 653 424
Handelskorting	(144 440 540)	(126 808 738)	(132 795 737)	(117 941 179)
Kortingverdeling	(4 700 468)	(4 766 419)	-	-
Lojaliteitskema - agterskot	(47 287 533)	(44 614 272)	(46 948 513)	(44 379 111)
	7 104 340 417	6 987 265 708	6 832 153 721	6 803 962 838

Inkomste anders as kontrakte met kliënte

Rente inkomste uit finansieringsbesigheid	347 041 510	251 952 557	348 998 974	251 953 123
	7 451 381 927	7 239 218 265	7 181 152 695	7 055 915 961

Samestelling van inkomste uit kontrakte met kliënte

Die groep stel inkomste vanaf kliënte as volg saam:

Verkoop van goedere

Handel, brandstofverspreiding, motors en meganisasie	6 335 992 032	6 211 826 519	6 289 532 114	6 199 908 475
Lewendehawe, vesel en abattoir	265 042 590	329 847 127	222 528 188	284 891 980
Graan	114 255 059	89 012 654	114 255 059	89 012 654
Nywerhede	378 901 494	332 921 860	191 186 465	198 695 749
Hoofkantoor	4 346 606	4 428 197	4 346 606	4 428 197
	7 098 537 781	6 968 036 357	6 821 848 432	6 776 937 055

Lewering van dienste

Lewendehawe, vesel en abattoir	25 825 365	35 910 644	25 825 364	35 910 644
Kliëntefinansiering	3 552 572	2 847 606	3 552 572	2 847 606
Versekeringskommissie	22 043 911	24 406 643	21 507 077	24 406 643
Logistiek kommissie	6 368 789	8 240 001	6 368 789	8 240 001
	57 790 637	71 404 894	57 253 802	71 404 894

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R

28. Inkomste* (vervolg)

Lojaliteitskema - agterskot

Lojaliteitskema - agterskot

Kortingverdeling

(47 287 533) (44 614 272) (46 948 513) (44 379 111)

(4 700 468) (4 766 419) - -

(51 988 001) (49 380 691) (46 948 513) (44 379 111)

Totale inkomste uit kontrakte met kliënte

7 104 340 417 6 990 060 560 6 832 153 721 6 803 962 838

Tydsberekening van inkomste erkenning

Op 'n tydstop

Verkoop van goedere

Lewering van dienste

Rente inkomste uit finansieringsbesigheid

Kortingverdeling

Lojaliteitskema - agterskot

7 098 537 781 6 965 241 505 6 821 848 432 6 776 937 055

57 790 637 71 404 894 57 253 802 71 404 894

347 041 510 251 952 557 348 998 974 251 953 123

(4 700 468) (4 766 419) - -

(47 287 533) (44 614 272) (46 948 513) (44 379 111)

7 451 381 927 7 239 218 265 7 181 152 695 7 055 915 961

* Verwys na aantekening 46 vir meer inligting.

29. Beleggingsinkomste

Rente-inkomste

Bank

Rente ontvang SAFEX

Verhaal met graan

Rente vanaf groepmaatskappye

Ander rente

759 421 396 204 588 804 326 552

3 423 274 3 193 720 3 423 274 3 193 720

2 096 529 2 181 072 2 096 529 2 181 072

1 137 439 705 707 11 261 727 6 591 016

1 148 289 839 256 1 148 243 839 256

Totale beleggingsinkomste

8 564 952 7 315 959 18 518 577 13 131 616

30. Finansieringskoste*

Rente betaal aan groepmaatskappye

Aandeelhouers

Huurverpligting

Netto finansieringskoste - Bank

Rente betaal SARS

1 641 889 1 285 131 2 264 844 304 855

30 936 497 18 761 304 30 936 497 18 761 304

1 397 480 891 521 1 046 485 744 852

6 477 35 288 - -

16 701 066 1 022 16 701 066 -

50 683 409 20 974 266 50 948 892 19 811 011

Finansieringskoste verwant aan finansieringsbesigheid

168 185 471 137 106 105 167 715 281 137 106 105

* Verwys na aantekening 46 vir meer inligting.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
31. Ander inkomste				
Administrasie- en bestuursgelde ontvang	12 154 898	9 377 700	13 894 496	11 036 667
Vervoerkoste verhaal	3 084 256	2 535 204	2 943 453	2 401 152
Vragmotorkoste verhaal	935 545	65 546	858 301	65 546
Diverse inkomste	30 022 526	29 304 361	28 127 739	27 964 325
Dividende ontvang	26 303	77 770	4 444 783	138 145
Terugskrywing van waardedaling OVK Eiendomme	-	-	451 127	1 152 509
Huurinkomste	9 476 433	8 001 034	10 120 530	8 613 710
Kommissie ontvang	15 841 508	13 923 252	14 582 041	12 796 371
Op- en afgradering	11 809 152	20 494 380	11 809 152	20 494 380
Verhaling van slegte skulde	1 235 361	452 912	1 235 361	452 912
Vraggeld verhaal	20 265 757	30 019 023	20 265 757	30 019 023
Wins met verkoop van bates	5 475 744	6 032 464	5 385 111	5 709 688
Wins met winskoop aankoop	21 533	1 606 411	-	-
	110 349 016	121 890 057	114 117 851	120 844 428

32. Bedryfswins

Bedryfswins vir die jaar is geopenbaar nadat die volgende afgetrek is:

Eksterne ouditeurs-/nasienersvergoeding

Ouditfooi/Nasienersfooi	2 697 181	2 738 391	2 471 113	2 445 958
-------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Uitgawes volgens aard

Die totale koste van verkope, verspreidingskoste, administratiewe uitgawes en bedryfsuitgawes word soos volg volgens aard analiseer:

Verandering in voorraad, klaarprodukte en werk in proses	137 363 868	(464 140 141)	139 519 817	(444 105 137)
Verkrygings van voorraad	6 135 371 977	6 668 617 126	5 927 320 808	6 505 031 029
Werknemerskoste	527 436 592	461 507 468	504 392 933	444 159 895
Bedryfshuur	4 278 093	3 517 434	3 729 448	2 928 916
Waardevermindering en amortisasie	44 668 121	38 739 848	38 247 636	33 529 197
Ander uitgawes	66 435 915	51 026 666	62 104 198	51 471 660
Verspreidingskoste	52 806 266	55 159 813	51 213 855	54 346 377
Advertensies	9 689 346	7 561 883	9 316 479	7 345 450
Slegte skuld afgeskryf	4 068 022	3 291 210	4 037 487	3 291 210
Bedryfskoste	109 085 470	135 602 221	98 958 013	134 176 138
Toelaag vir kredietverlies	4 683 891	8 818 865	4 620 457	8 735 922
Herstelwerk en instandhouding	42 306 285	37 740 668	41 825 499	36 870 592
Vraggeld	34 630 574	41 999 883	34 606 805	41 985 067
Totale koste van verkope, verspreidingskoste, administratiewe koste en bedryfskoste	7 172 824 420	7 049 442 944	6 919 893 435	6 879 766 317

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
33. Graan bruto wins ingesluit billike waarde bewegings				
Omset (Nie ingesluit by maatskappy omset nie)	3 724 039 761	3 888 100 331	3 724 039 761	3 888 100 331
Koste van verkope (Nie ingesluit by maatskappy koste van verkope nie)	(3 624 694 988)	(3 517 529 765)	(3 624 694 988)	(3 517 529 765)
Bruto wins	99 344 773	370 570 566	99 344 773	370 570 566
Billike waarde aanpassing op graanvoorraad (eie graan)	(5 460 980)	4 273 966	(5 460 980)	4 273 966
Billike waarde wins/verlies op graanverkope	(12 675 207)	(166 108 556)	(12 675 207)	(166 108 556)
SAFEX variasiemarge	88 913 182	(103 655 416)	88 913 182	(103 655 416)
Billike waarde aanpassing - Afgeleide instrumente	(16 280 994)	8 401 222	(16 280 994)	8 401 222
	153 840 774	113 481 782	153 840 774	113 481 782
34. Belasting				
Belangrikste komponente van die belastinguitgawe				
Lopend				
Plaaslik inkomstebelasting - huidige tydperk	117 795 940	64 386 724	112 947 982	59 390 671
Plaaslik inkomstebelasting - vorige tydperk erken in huidige jaar	4 619 218	-	4 601 334	-
	122 415 158	64 386 724	117 549 316	59 390 671
Uitgestel				
Skep en omswaai van tydelike verskille	(2 370 469)	9 630 119	(3 742 871)	6 745 598
Vorige periode regstelling	-	(2 695)	-	-
	(2 370 469)	9 627 424	(3 742 871)	6 745 598
	120 044 689	74 014 148	113 806 445	66 136 269

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
34. Belasting (vervolg)				
Rekonsiliasie van die belastinguitgawes				
Rekonsiliasie van toepaslike belastingkoers en gemiddelde effektiewe belastingkoers.				
Toepaslike belastingkoers	27.00 %	28.00 %	27.00 %	28.00 %
Dividende ontvang	- %	(0.06)%	(0.36)%	(0.06)%
Verskil - vaste bates uitgestelde belasting	0.06 %	0.09 %	0.06 %	0.10 %
Kapitale wins	0.44 %	1.19 %	(0.01)%	(0.01)%
Waardevermindering op geboue	0.17 %	0.20 %	0.17 %	0.20 %
Leerling ooreenkomste	(0.12)%	(2.62)%	(0.13)%	(2.70)%
Werknemerbelasting insentief	(0.06)%	(0.71)%	(0.06)%	(0.73)%
Werknemerbelasting insentief - te veel geëis t.o.v. vorige jaar	4.35 %	- %	4.41 %	- %
Donasies	0.02 %	0.05 %	0.02 %	0.04 %
Regskoste	0.31 %	0.01 %	0.32 %	0.01 %
Waardedaling	- %	0.11 %	- %	0.12 %
Boetes	1.82 %	0.01 %	1.86 %	- %
Amortisasie	0.22 %	0.24 %	- %	- %
Konsolidasie aanpassings	(0.13)%	0.02 %	- %	- %
Rente op aandele lening	0.53 %	0.48 %	- %	- %
Belastingkoers verandering*	- %	(0.11)%	- %	(0.05)%
Aanpassing van waardedaling op OVK Eiendomme	- %	- %	(0.04)%	(0.12)%
Addisionele slytasie toelaag (Arikel 12BA)	(0.06)%	- %	(0.06)%	- %
Vorige tydperk belasting erken in huidige jaar	1.38 %	- %	1.40 %	- %
	35.93 %	26.90 %	34.58 %	24.80 %

* Verandering in belastingkoers hou verband met die verandering in die belastingkoers van Suid-Afrika. Die belastingkoers het vanaf 1 Maart 2023 van 28% na 27% verander.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
35. Kontant gegeneer deur/(aangewend in) bedrywighede*				
Wins voor belasting	334 085 907	275 160 251	329 072 289	266 690 354
Aangepas vir nie-kontant items:				
Waardevermindering en amortisasie	44 668 121	38 739 848	38 247 636	33 529 197
Wins met verkoop van bates	(5 260 555)	(6 032 464)	(5 385 111)	(5 709 688)
Oordrag na eiendom, aanleg en toerusting	(1 230 326)	302 215	(1 810 521)	(1 908)
Wins met winskoop aankoop	(21 533)	(1 606 411)	-	-
Inkomste uit ekwiteitsverantwoorde beleggings	557 372	(717 127)	-	-
Reg-van-gebruik bate	-	(287 308)	-	(287 308)
Beweging in werknemersvoordele	1 995 319	(22 394 689)	2 494 225	(22 704 570)
Toelaag vir kredietverliese	4 683 891	8 818 865	4 620 457	8 735 922
Aangepas vir items wat afsonderlik geopenbaar word:				
Rente ontvang uit finansieringsbesigheid	(347 041 510)	(251 952 557)	(348 998 974)	(251 953 123)
Rente ontvang uit nie-finansieringsbesigheid	(8 564 953)	(7 315 959)	(18 518 577)	(13 131 616)
Dividende ontvang	(26 303)	(77 769)	(4 444 783)	(138 145)
Finansieringskoste verwant aan finansieringsbesigheid	168 185 471	137 106 105	167 715 281	137 106 105
Finansieringskoste verwant aan nie-finansieringsbesigheid	50 683 410	20 974 266	50 948 892	19 811 011
Veranderings in bedryfskapitaal:				
(Toename)/Afname in voorraad	137 363 868	(459 162 695)	139 519 817	(444 105 137)
(Toename)/afname in kontrakbates	(9 252 867)	(225 646)	-	-
(Toename)/Afname in handels- en ander debiteure	(43 532 755)	(685 295 680)	(46 785 560)	(679 593 463)
(Toename)/Afname in kontrakverpligtinge	(225 140)	225 140	-	-
Toename/(Afname) in handels- en ander krediteure	(48 276 378)	8 292 975	(49 776 784)	19 092 311
Toename/(Afname) in voorsienings	80 489 053	(5 321 295)	80 322 747	(5 932 324)
Toename/(Afname) in afgeleide finansiële instrumente	27 668 371	67 914 669	27 668 372	67 914 469
Afname/(Toename) in verandering in langtermynhuurkope en termynlenings	28 550 478	(35 559 858)	28 550 479	(35 559 858)
	415 498 941	(918 415 124)	393 439 885	(906 237 771)

* Verwys na aantekening 46 vir meer inligting.

36. Belasting betaal

Saldo aan begin van die jaar	(7 977 480)	(1 675 393)	(8 070 073)	(1 295 986)
Lopende belasting vir die jaar in die inkomstestaat erken	(122 415 158)	(64 386 724)	(117 549 316)	(59 390 671)
Besigheidsamevoeging	(7 799)	(255 370)	-	-
Saldo aan einde van die jaar	16 691 873	7 977 480	16 469 068	8 070 073
	(113 708 564)	(58 340 007)	(109 150 321)	(52 616 584)

37. Dividende betaal

Saldo aan begin van die jaar	-	-	-	-
Dividende	(51 009 350)	(48 119 802)	(54 546 334)	(51 619 745)
Saldo aan einde van die jaar	-	-	-	-
	(51 009 350)	(48 119 802)	(54 546 334)	(51 619 745)

Dividende is uit opgehoopde winste verklaar.

Die dividend betaal per aandeel is 95 sent (2023: 90 sent).

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

38. Verandering in laste voortspruitend uit finansieringsaktiwiteite

Rekonsiliasie van laste voortspruitend uit finansieringsaktiwiteite - Groep - 2024

	Openings-balans	Ander nie-kontantvloei items	Kontantvloei	Sluitings-balans
Lenings vanaf aandeelhouers	281 013 401	(110 976 849)	153 881 117	323 917 669
Huurverpligtinge	12 077 123	10 599 599	(4 274 443)	18 402 279
Lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite	22 793 950	-	(3 214 616)	19 579 334
Totale laste uit finansieringsaktiwiteite	315 884 474	(100 377 250)	146 392 058	361 899 282

Rekonsiliasie van laste voortspruitend uit finansieringsaktiwiteite - Groep - 2023

	Openings-balans	Besigheid-samevoeging	Ander nie-kontantvloei items	Kontantvloei	Sluitings-balans
Lenings vanaf aandeelhouers	249 212 570	-	(120 565 493)	152 366 324	281 013 401
Huurverpligtinge	13 162 191	-	(3 636 974)	2 551 906	12 077 123
Lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite	18 363 117	45 677	-	4 385 156	22 793 950
Totale laste uit finansieringsaktiwiteite	280 737 878	45 677	(124 202 467)	159 303 386	315 884 474

Rekonsiliasie van laste voortspruitend uit finansieringsaktiwiteite - Maatskappye - 2024

	Openings-balans	Ander nie-kontantvloei items	Totale nie-kontantvloei beweging	Kontantvloei	Sluitings-balans
Lenings vanaf aandeelhouers	281 013 401	(110 976 849)	(110 976 849)	153 881 117	323 917 669
Huurverpligtinge	8 488 187	9 490 856	9 490 856	(3 282 552)	14 696 491
Lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite	8 975 742	-	-	7 490 476	16 466 218
Totale laste uit finansieringsaktiwiteite	298 477 330	(101 485 993)	(101 485 993)	158 089 041	355 080 378

Rekonsiliasie van laste voortspruitend uit finansieringsaktiwiteite - Maatskappye - 2023

	Openings-balans	Ander nie-kontantvloei items	Totale nie-kontantvloei beweging	Kontantvloei	Sluitings-balans
Lenings vanaf aandeelhouers	249 212 570	(120 565 493)	(120 565 493)	152 366 324	281 013 401
Huurverpligtinge	11 978 656	(1 436 724)	(1 436 724)	(2 053 745)	8 488 187
Lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite	7 542 782	-	-	1 432 960	8 975 742
Totale laste uit finansieringsaktiwiteite	268 734 008	(122 002 217)	(122 002 217)	151 745 539	298 477 330

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
	R	R	R	R

39. Besigheidsamevoeging

Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk

Op 30 Junie 2022 het die groep 60% van die stemdraende ekwiteitsbelang van Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk verkry, wat tot gevolg gehad het dat die groep beheer oor Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk verkry. Olivia Energy Solutions Eiendoms Beperk is hoofsaaklik betrokke in die verskaffing van sonkrag produkte en dienste aan landbou, huishoudelike en kommersiële markte.

Billike waarde bates verkry en aanspreeklikhede

Eiendom, aanleg en toerusting	-	2 384 050	-	-
Ontasbare bates	-	9 705 101	-	-
Vorraad	-	4 977 446	-	-
Handels- en ander debiteure	-	2 965 039	-	-
Ander finansiële aanspreeklikhede	-	(45 677)	-	-
Handels- en ander krediteure	-	(2 780 529)	-	-
Inkomstebelasting betaalbaar	-	(255 370)	-	-
Bankoortrekking	-	(1 272 709)	-	-
Nie-beherende belang	-	(6 270 940)	-	-
Surplus met verkryging	-	(1 606 411)	-	-
	-	7 800 000	-	-

Billike waarde van teenprestasie betaal op die verkrygingsdatum

Kontant	-	(7 800 000)	-	-
---------	---	-------------	---	---

Die besigheidsverkryging het inkomste van R 29 873 633 en wins van R 773 115 bygedra tot die Groep in die periode van 1 Julie 2022 tot 28 Februarie 2023.

Indien die besigheidsverkryging gebeur het aan die begin van die 2023 jaar sou die totale inkomste R 48 202 675 beloop en wins van R 3 285 001 vir die jaar 28 Februarie 2023.

Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk

Op 29 November 2023 het Olivia Energy Solutions die addisionele 61% belang van Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk verkry, wat tot gevolg gehad het dat die groep indirek 'n belang van 60% in Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk verkry het. Olivia Energy Projects Eiendoms Beperk dryf tans geen handel nie en is in die proses om gelikwider te word.

Billike waarde bates verkry en aanspreeklikhede

Ander finansiële bates	44 302	-	-	-
Kontant en kontant ekwivalente	4 183	-	-	-
Handels- en ander krediteure	(5 288)	-	-	-
Inkomstebelasting betaalbaar	(7 799)	-	-	-
Totale identifiseerbare netto bates	35 398	-	-	-
Belang besit voor verkryging van addisionele belang	(13 805)	-	-	-
Surplus met verkryging	(21 532)	-	-	-
	61	-	-	-

Billike waarde van teenprestasie betaal op die verkrygingsdatum

Kontant	(61)	-	-	-
---------	------	---	---	---

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
	R	R	R	R

40. Verpligtinge

Gemagtigde kapitaalbesteding

- Goedgekeur, maar nie gekontrakteer 145 934 185 99 853 165 145 498 185 99 853 165

41. Gebeure na verslagdoeningsdatum

Die direkteure is nie bewus van enige wesentliche gebeure wat sedert die einde van die finansiële jaar ontstaan het, wat openbaarmaking in die finansiële state vereis nie.

42. Nadiensvoordele

Dit is personeelbeleid dat alle vaste personeel tot 'n pensioen- of voorsorgfonds moet behoort. Die personeel is lede van die OVK Aftreefonds No.2 of KOLK Pensioenfonds, of lede van die OVK Voorsorgfonds; CMW Wool and Mohair Provident Fund of MIBCO Provident Fund. Die fondse is geregistreer en word beheer kragtens die Wet op Pensioenfondse, 1956, soos gewysig. Die pensioen- en voorsorgfonds bied voordele aan personeel ingevolge vastebydrae-planne.

Die bydrae van OVK Bedryf Beperk tot nadiensvoordeelplanne vir die jaar was R 34 396 664 (2023: R 32 668 292). Maatskappy R 33 444 749 (2023: R 31 958 801).

43. Voorwaardelike aanspreeklikhede

Waarborge uitgereik 12 923 965 3 623 965 12 923 965 3 623 965

44. Verdienste per aandeel (Gewone en Klas B)

Verdienste per aandeel is bereken deur die netto wins na belasting te deel deur die geweege gemiddelde uitgereikte aandele vir die jaar.

Netto wins na belasting	214 041 218	201 146 103	215 265 844	200 554 085
Geweege gemiddelde aantal uitgereikte aandele	53 468 565	53 593 410	57 357 390	57 482 235
Verdienste per aandeel	Sent 400.3	Sent 375.3	Sent 375.3	Sent 348.9

45. Wesensverdienste per aandeel (Gewone en Klas B)

Rekonsiliasie tussen verdienste en wesensverdienste

Netto wins na belasting	214 041 218	201 146 103	215 265 844	200 554 085
Netto wins met verkoop van eiendom, aanleg en toerusting	(5 475 744)	(6 032 464)	(5 385 111)	(5 709 688)
Wins met winskoop aankoop	-	(1 606 411)	-	-
Waardedaling op lening teruggekryf	-	-	(451 127)	(1 152 509)
Wesensverdienste per aandeel	Sent 390.0	Sent 361.1	Sent 365.1	Sent 337.0

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
	R	R	R	R

46. Aanpassings aan vergelykende syfers

Gedurende die huidige jaar het die maatskappy die openbaarmaking van die beleggingsinkomste en finansieringskoste wat verband hou met die finansieringsbesigheid reggestel in ooreenstemming met die vereistes van IAS1.82. Die verandering het tot gevolg gehad dat die beleggingsinkomste en finansieringskoste wat verband hou met die finansieringsbesigheid, apart en bo die bruto wins lyn op die gesig van die staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste geopenbaar word. In die verlede was die finansieringskoste as deel van die spesifieke finansieringskoste lyn geopenbaar en beleggingsinkomste was as deel van inkomste uit kontrakte met kliente geopenbaar op die gesig van wins of verlies en ander omvattende inkomste.

In die staat van kontantvloei, asook in die relevante aantekeninge tot die staat van kontantvloei, was items reggestel wat die kontantvloei effek verder opbreek in ooreenstemming met IAS 7. Die oortrokke bank is reggestel om nie meer deel te vorm van kontant en kontantekwivalente nie, aangesien die oortrokke bank deurlopend oortrokke was gedurende die 2024 en 2023 finansiële jaar. In ooreenstemming met IAS 7.8 is die karaktereienskappe van 'n oortrokke bank dat die balans fluktrueer tussen positief en negatief. Aangesien die oortrokke bank deurlopend oortrokke was, is dit reggestel om nie meer as kontant en kontantekwivalente geopenbaar te word nie en eerder as kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite.

Die kommoditeitsfinansiering is reggestel om as kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite geopenbaar te word in die staat van kontantvloei. Kommoditeitsfinansiering bestaan gewoonlik uit ontvangstes of betalings met betrekking tot die verkryging en terugbetaling van bronne van finansiering. Aangesien die bedrae verkry uit die kommoditeitsfinansiering gebruik word om die bedrywighede van OVK Bedryf te finansier, word dit gesien as finansieringsaktiwiteite. Dit is in die vorige jaar verkeerdlik geopenbaar as kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite.

Kontantvloei op aandeelhouders is verkeerdlik op die netto metode geopenbaar op die kontantvloei staat. Die omset op die kontantvloei op die aandeelhouderslenings is nie vinnig nie, die bedrae is groot, maar die vervaldatums is nie kort nie. Daarom moet die kontantvloei op die bruto basis geopenbaar word in ooreenstemming met IAS7.22. Opbrengs wat aanvanklik ontvang is op die aandeelhouderslenings, is in sommige gevalle later aangewend teen die aandeelhouders se maandrekening. Hierdie aanwending is verkeerdlik as terugbetalings van die aandeelhouderslenings en ontvangstes van handelsdebiteure hanteer in die Staat van Kontantvloei.

Die bogenoemde regstellings het slegs 'n uitwerking op die Staat van Wins of Verlies en Ander Omvattende Inkomste en die Staat van Kontantvloei. Die regstellings het geen impak op die openingsaldos van behoue verdienste of enige balans volgens die Staat van Finansiële Posisie nie, daarom word die openbaarmaking van 'n derde Staat van Finansiële Posisie nie benodig nie. Die direkteure is van mening dat die huidige openbaarmaking meer in lyn is met die aard van die transaksies en besigheid. Die finansiële inligting is ook meer vergelykbaar met die verandering in die openbaarmaking.

Die uitwerking van die regstellings is soos volg:

Staat van Wins of Verlies en Ander Omvattende Inkomste

Afname in inkomste uit kontrakte met kliente	- (251 952 557)	- (251 953 123)
Styging in rente inkomste uit finansieringsbesigheid	- 251 952 557	- 251 953 123
Styging in finansieringskoste verwant aan finansieringsbesigheid	- (137 106 105)	- (137 106 105)
Afname in Bruto wins	- (137 106 105)	- (137 106 105)
Afname in Bedryfswins	- (137 106 105)	- (137 106 105)
Afname in finansieringskoste	- 137 106 105	- 137 106 105
	-	-

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Aantekeninge tot die Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate

	Groep		Maatskappy	
	2024 R	2023 R	2024 R	2023 R
46. Aanpassings aan vergelykende syfers (vervolg)				
Staat van Kontantvloeië				
Afname in kontant gegeneer deur/(aangewend in) bedryfsaktiwiteite (uitvloei)	-	(560 597 449)	-	(560 597 453)
Toename in rente-inkomste uit die nie-finansieringsbesigheid	-	7 315 959	-	13 131 616
Toename in rente-inkomste uit finansieringsbesigheid	-	251 952 557	-	251 953 123
Afname in rente-inkomste	-	(259 268 516)	-	(265 084 738)
Toename in finansieringskoste verwant nie-finansieringsbesigheid	-	(20 974 266)	-	(19 811 011)
Toename in finansieringskoste verwant aan finansieringsbesigheid	-	(137 106 105)	-	(137 106 105)
Afname in finansieringskoste	-	158 080 371	-	156 917 117
Afname in netto kontant gegeneer deur/(aangewend in) bedryfsaktiwiteite	-	(560 597 449)	-	(560 597 451)
Toename in terugbetaling van aandeelhouerslenings	-	(85 411 141)	-	(85 411 141)
Toename in opbrengs op aandeelhouerslenings	-	205 976 634	-	205 976 634
Toename in opbrengs op kommoditeitsfinansiering	-	994 099 518	-	994 099 518
Toename in terugbetalings op kommoditeitsfinansiering	-	(554 067 570)	-	(554 067 570)
Toename in beweging in oortrokke fasiliteit	-	392 544 986	-	392 544 986
Toename in netto kontant (aangewend in)/gegeneer deur finansieringsaktiwiteite	-	953 142 427	-	953 142 427
Styging in Totale kontantbeweging vir die jaar	-	392 544 986	-	392 544 976
Styging in Kontant en kontant ekwivalente aan die begin van die jaar	-	1 597 977 944	-	1 597 977 944
Aantekeninge tot die Finansiële Jaarstate				
37. Kontant gegeneer deur/(aangewend in) bedrywighede				
Toename in rente-inkomste uit die finansieringsbesigheid	-	(251 952 557)	-	(251 953 123)
Toename in rente-inkomste uit nie-finansieringsbesigheid	-	(7 315 959)	-	(13 131 616)
Afname in rente ontvang	-	259 268 516	-	265 084 738
Toename in finansieringskoste verwant aan finansieringsbesigheid	-	137 106 105	-	137 106 105
Toename in finansieringskoste verwant aan nie-finansieringsbesigheid	-	20 974 266	-	19 811 011
Styging in (Toename) in handels- en ander debiteure	-	(158 080 371)	-	(156 917 117)
Daling in Toename in handels- en ander krediteure	-	(128 923 174)	-	(128 923 174)
Daling in Toename in voorsienings	-	(419 809 627)	-	(419 809 627)
Daling in Kontant aangewend in bedrywighede	-	(11 864 648)	-	(11 864 648)
	-	(560 597 449)	-	(560 597 451)

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Bedryfsegment-inligting

Bestuur bepaal die bedryfsegmente op grond van die verslae wat deur die direksie gebruik word om strategiese besluite te neem. Die direksie beskou die besigheid vanuit 'n operasionele oogpunt en ontvang verslae met betrekking tot die volgende segmente:

- Handel en brandstof, wat handel dryf in primêre insetmiddels, algemene handelsartikels en die aflewering van diesel
- Meganisasie en motors, wat handel dryf in motors en die verskaffing van dienste, trekkers en implemente
- Graanhantering, -handel en-bemarking, wat insluit die hantering, opberging en verhandeling van graan en afgeleide produkinstrumente
- Kliëntefinansiering, verskaf finansiering asook termynlenings
- Lewende hawe, vesel en abattoir bestaan uit OVK se lewende hawe, wol en sybokhaar
- Korporatief en ander wat insluit, versekering en hoofkantoor onkoste
- Nywerhede verskaf sonkragprodukte, meliemeel, kunsmis en ander produkte

'n Ontleding van geografiese segmente word nie verskaf nie, aangesien die groep slegs in Suid-Afrika bedrywig is.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Bedryfsegment-inligting

Finansiële inligting met betrekking tot die bedryfsegmente is soos volg: (R'000)

Groep 2024	Handel en brandstof	Meganisasie en motors	Graan	Kliënte- finansiering	Lewende hawe en vesel	Nywerhede	Korporatief en ander	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totale segmentinkomste vanaf eksterne kliënte	5 382 384	953 269	114 255	350 595	290 868	374 201	(14 190)	7 451 382
Bruto wins/(verlies)	401 336	84 485	114 255	346 469	158 948	49 799	(179 093)	976 199
Rente ontvang	-	-	31	-	-	96	8 438	8 565
Rente betaal	-	-	-	-	(98)	(105)	(50 480)	(50 683)
Graan bruto wins ingesluit billike waarde bewegings	-	-	153 841	-	-	-	-	153 841
Waardevermindering	(11 280)	(2 676)	(12 087)	(189)	(4 809)	(4 011)	(7 504)	(42 556)
Segment uitgawes	(221 112)	(94 170)	(167 800)	(262 593)	(130 443)	(29 871)	82 717	(823 272)
Rapporteerbare segment wins/(verlies)	168 944	(12 361)	88 240	83 687	23 598	15 908	(145 922)	222 094
Ander inkomste	-	-	-	-	790	533	109 026	110 349
Inkomste uit ekwiteitsverantwoorde beleggings	-	-	-	-	-	-	1 643	1 643
Wins/(verlies) voor belasting	168 944	(12 361)	88 240	83 687	24 388	16 441	(35 253)	334 086
Belasting	-	-	(145)	-	(251)	(3 702)	(115 947)	(120 045)
Netto wins/(verlies) vir die jaar	168 944	(12 361)	88 095	83 687	24 137	12 739	(151 200)	214 041
Totale bates	737 525	330 951	531 232	2 825 724	202 690	89 127	194 473	4 911 722
Totale laste	370 081	60 750	307 866	27 809	81 240	17 381	10 304	875 431

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Bedryfsegment-inligting

Groep 2023	Handel en brandstof	Meganisasie en motors	Graan	Kliënte- finansiering	Lewende hawe vesel & abattoir	Nywerhede	Korporatief en ander	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totale segmentinkomste vanaf eksterne kliënte	5 301 880	908 314	89 013	253 403	365 757	328 155	(7 304)	7 239 218
Bruto wins/(verlies)	390 917	102 971	89 013	250 570	152 637	28 355	(141 547)	872 916
Rente ontvang	-	(103)	21	-	-	93	7 305	7 316
Rente betaal	-	268	-	-	(98)	(36)	(21 108)	(20 974)
Graan bruto wins ingesluit billike waarde bewegings	-	-	113 482	-	-	-	-	113 482
Waardevermindering	(8 880)	(1 911)	(12 991)	(175)	(4 762)	(2 368)	(5 111)	(36 198)
Segment uitgawes	(201 555)	(76 350)	(133 080)	(184 109)	(138 606)	(27 966)	(22 384)	(784 050)
Rapporteerbare segment wins/(verlies)	180 482	24 875	56 445	66 286	9 171	(1 922)	(182 845)	152 492
Ander inkomste	-	-	-	-	787	2 255	118 848	121 890
Inkomste uit ekwiteitsverantwoorde beleggings	-	-	-	-	-	18	760	778
Wins/(verlies) voor belasting	180 482	24 875	56 445	66 286	9 958	351	(63 237)	275 160
Belasting	-	-	(152)	-	(603)	(2 939)	(70 320)	(74 014)
Netto wins/(verlies) vir die jaar	180 482	24 875	56 293	66 286	9 355	(2 588)	(133 557)	201 146
Totale bates	687 965	329 516	460 210	3 059 997	241 150	82 448	282 279	5 143 565
Totale laste	498 204	79 200	386 020	31 500	118 985	17 221	18 735	1 149 865

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Bedryfsegment-inligting

Maatskappy 2024

	Handel en brandstof	Meganisasie en motors	Graan	Kliënte- finansiering	Lewende hawe en vesel	Nywerhede	Korporatief en ander	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totale segmentinkomste vanaf eksterne kliënte	5 417 155	872 377	114 255	352 552	248 354	191 186	(14 726)	7 181 153
Bruto wins/(verlies)	400 927	75 541	114 255	348 897	148 818	24 941	(179 855)	933 524
Rente ontvang	-	-	-	-	-	-	18 519	18 519
Rente betaal	-	-	-	-	-	-	(50 949)	(50 949)
Graan bruto wins ingesluit billike waarde bewegings	-	-	153 841	-	-	-	-	153 841
Waardevermindering	(10 436)	(2 422)	(12 087)	(189)	(4 386)	(833)	(7 254)	(37 607)
Segment uitgawes	(218 247)	(88 102)	(168 338)	(262 593)	(126 262)	(21 195)	82 363	(802 374)
Rapporteerbare segment wins/(verlies)	172 244	(14 983)	87 671	86 115	18 170	2 913	(137 176)	214 954
Ander inkomste	-	-	-	-	-	-	114 118	114 118
Wins/(verlies) voor belasting	172 244	(14 983)	87 671	86 115	18 170	2 913	(23 058)	329 072
Belasting	-	-	-	-	-	-	(113 806)	(113 806)
Wins vir die jaar	172 244	(14 983)	87 671	86 115	18 170	2 913	(136 864)	215 266
Totale bates	733 862	314 635	531 366	2 825 724	192 226	34 091	140 321	4 772 225
Totale laste	368 172	59 271	307 856	27 809	75 314	12 990	10 147	861 559

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Bedryfsegment-inligting

Maatskappy 2023	Handel en brandstof	Meganisasie en motors	Graan	Kliënte- finansiering	Lewende hawe vesel & abattoir	Nywerhede	Korporatief en ander	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totale segmentinkomste vanaf eksterne kliënte	5 345 271	854 637	89 013	254 801	320 802	198 696	(7 304)	7 055 916
Bruto wins/(verlies)	390 406	93 567	89 013	251 968	141 657	14 698	(141 715)	839 594
Rente ontvang	-	-	-	-	-	-	13 132	13 132
Rente betaal	-	-	-	-	-	-	(19 811)	(19 811)
Graan bruto wins ingesluit billike waarde bewegings	-	-	113 482	-	-	-	-	113 482
Waardevermindering	(8 040)	(1 412)	(12 991)	(175)	(4 350)	(725)	(5 053)	(32 746)
Segment uitgawes	(200 298)	(71 337)	(133 624)	(184 109)	(133 703)	(24 050)	(20 684)	(767 805)
Rapporteerbare segment wins/(verlies)	182 068	20 818	55 880	67 684	3 604	(10 077)	(174 131)	145 846
Ander inkomste	-	-	-	-	-	-	120 844	120 844
Wins/(verlies) voor belasting	182 068	20 818	55 880	67 684	3 604	(10 077)	(53 287)	266 690
Belasting	-	-	-	-	-	-	(66 136)	(66 136)
Wins vir die jaar	182 068	20 818	55 880	67 684	3 604	(10 077)	(119 423)	200 554
Totale bates	682 417	318 532	457 698	3 059 997	227 671	41 424	224 480	5 012 219
Totale laste	496 139	80 176	386 014	31 500	111 656	18 437	17 416	1 141 338

Verkope tussen segmente vind teen kosprys plaas. Die inkomste vanaf eksterne kliënte wat aan die direksie gerapporteer word, word gemeet op 'n wyse wat konsekwent is met die verkope in die staat van omvattende inkomste.

Die direksie evalueer die prestasie van die segmente op grond van Bruto wins en Netto Wins voor Belasting.

Die bedrae wat aan die direksie verskaf word met betrekking tot totale bates word gemeet op 'n wyse wat konsekwent is met die meting van bates in die staat van finansiële posisie. Segmentbates word geallokeer op grond van die bedrywighede van die maatskappy.

Beleggings in aandele (geklassifiseer as ekwiteitsbeleggings of ander finansiële bates gehou teen billike waarde deur wins en verlies) wat deur die maatskappy gehou word, word nie as segmentbates beskou nie.

Oos Vrystaat Kaap Bedryf Beperk

(Registrasienuommer 1999/004069/06)

Opgesomde Gekonsolideerde Finansiële Jaarstate vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Bedryfsegment-inligting

	Groep		Maatskappy	
	2024	2023	2024	2023
	R	R	R	R

Rapporteerbare segmente se bates/laste word soos volg gerekonsilieer met totale bates/laste: (R'000)

Totale bates volgens staat van finansiële posisie

Segmentbates	4 911 722	5 143 565	4 772 225	5 012 219
Ongeallokeer: Uitgestelde belasting	2 427	1 818	731	-
Ongeallokeer: Belegging in filiale	-	-	18 568	18 568
Ongeallokeer: Ledefondse	-	1	-	1
Ongeallokeer: Ekwiteitsbelegging	95	95	95	95
Ongeallokeer: Belegging in gesamentlik beheerde ondernemings	7 119	6 177	-	-
Ongeallokeer: Belegging in geassosieerde onderneming	3 874	5 388	142	142
Ongeallokeer: Lenings aan groepmaatskappye en verwante entiteite	10 224	13 779	105 460	96 769
Ongeallokeer: Reg-van-gebruik bate	16 040	10 912	12 690	7 409
Ongeallokeer: Kontant en kontantekwivalente	42 534	46 369	34 602	41 517
Ongeallokeer: Belasting vooruitbetaal	345	635	-	-
	4 994 380	5 228 739	4 944 513	5 176 720

Totale laste volgens staat van finansiële posisie

Segmentlaste	875 431	1 149 865	861 559	1 141 338
Ongeallokeer: Werknemersvoordele verskuldig	44 500	42 505	43 244	40 750
Ongeallokeer: Lenings vanaf groepmaatskappye en verwante entiteite	19 579	22 794	16 466	8 976
Ongeallokeer: Belasting betaalbaar	17 037	8 612	16 469	8 070
Ongeallokeer: Aandeelhouerslenings	323 918	281 013	323 918	281 013
Ongeallokeer: Oortrokke bank	1 815 758	1 990 523	1 815 758	1 990 523
Ongeallokeer: Huurverpligting	18 402	12 077	14 696	8 488
Ongeallokeer: Uitgestelde belasting	23 603	25 364	-	3 012
	3 138 228	3 532 753	3 092 110	3 482 170

Die maatskappy verdien nie meer as 10% van sy totale inkomste vanaf een eksterne kliënt nie.